

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

19949 *Llei Orgànica 2/2009, d'11 de desembre, de reforma de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

La Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social ha sigut reformada en tres ocasions des de la seua aprovació; en concret, ha sigut reformada per les lleis orgàniques 8/2000, de 22 de desembre; 11/2003, de 29 de setembre, i 14/2003, de 20 de novembre.

De totes les reformes que ha tingut la indicada llei orgànica cal destacar, per la seua importància, la que es va dur a terme pocs mesos després de la seua entrada en vigor a través de la Llei Orgànica 8/2000, de 22 de desembre. Alguns dels canvis que va introduir esta última llei van motivar la presentació de diversos recursos d'inconstitucionalitat en contra.

El Tribunal Constitucional ha resolt els indicats recursos d'inconstitucionalitat, entre altres, en les sentències 236/2007, de 7 de novembre, i 259/2007, de 19 de desembre, i reconeix que l'exigència que la indicada llei imposava als estrangers per a l'exercici dels drets fonamentals de reunió, associació, sindicació i vaga, que tingueren residència legal a Espanya, constituïa una restricció injustificada i, per tant, contrària a la Constitució, ja que segons esta els indicats drets afecten totes les persones pel fet de ser-ho.

Conseqüentment amb això, el Tribunal Constitucional ha declarat la inconstitucionalitat dels articles de la Llei Orgànica 4/2000 que regulaven els indicats drets fonamentals.

II

D'altra banda, ha anat creixent el nombre de normes comunitàries que afecten el dret d'estrangeria dels estats europeus; així doncs, cada vegada són més les normes que s'aproven en la Unió Europea, en matèria d'immigració, que han de ser incorporades al nostre ordenament jurídic. En relació amb això, cal destacar la firma del Pacte Europeu sobre Immigració i Asil, referendat en el Consell Europeu de 16 d'octubre de 2008 pels 27 països membres de la Unió Europea, en el qual s'establixen com a principals objectius aconseguir una immigració legal i ordenada, lluitar contra la immigració il·legal i afavorir la integració dels immigrants legals per mitjà d'un equilibri de drets i deures.

La present llei assumix esta realitat com una cosa positiva en el convenciment que és necessari comptar amb un marc normatiu europeu comú en matèria d'immigració.

Fins al moment present estaven pendents d'incorporació al nostre ordenament jurídic les directives que s'han aprovat després de l'última reforma de la Llei 4/2000, d'11 de gener, realitzada al desembre de 2003. Estes directives són les següents:

a) Directiva 2003/110/CE, del Consell, de 25 de novembre de 2003, sobre l'assistència en casos de trànsit a l'efecte de repatriació o allunyament per via aèria (DOUE de 6 de desembre de 2003).

b) Directiva 2003/109/CE, del Consell, de 25 de novembre de 2003, relativa a l'estatut dels nacionals de tercers països residents de llarga duració (DOUE de 23 de gener de 2004).

c) Directiva 2004/81/CE, del Consell, de 29 d'abril de 2004, relativa a l'expedició d'un permís de residència a nacionals de tercers països que siguen víctimes del tràfic de sers humans o hagen sigut objecte d'una acció d'ajuda a la immigració il·legal que cooperen amb les autoritats competents (DOUE de 6 d'agost de 2004).

d) Directiva 2004/82/CE, del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre l'obligació dels transportistes de comunicar les dades de les persones transportades (DOUE de 6 d'agost de 2004).

e) Directiva 2004/114/CE, de 13 de desembre de 2004, del Consell, relativa als requisits d'admissió dels nacionals de tercers països a l'efecte d'estudis, intercanvi d'alumnes, pràctiques no remunerades o servicis de voluntariat (DOUE de 23 de desembre de 2004).

f) Directiva 2005/71/CE, de 12 d'octubre de 2005, del Consell, relativa a un procediment específic d'admissió dels nacionals de tercers països a l'efecte d'investigació científica (DOUE de 3 de novembre de 2005).

g) Directiva 2008/115/CEE, de 16 de desembre de 2008, del Parlament Europeu i del Consell, relativa a les normes i els procediments en els estats membres per al retorn dels nacionals de tercers països en situació d'estada il·legal (DOUE de 24 de desembre de 2008).

h) Directiva 2009/50/CE, del Consell, de 25 de maig de 2009, relativa a les condicions d'entrada i residència de nacionals de tercers països per a finalitats d'ocupació altament qualificada (DOUE de 18 de juny de 2009).

i) Directiva 2009/52/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juny de 2009, per la qual s'establixen normes mínimes sobre les sancions i mesures aplicables als ocupadors de nacionals de tercers països en situació irregular (DOUE de 30 de juny de 2009).

En tot cas, convé assenyalar que, encara que la nostra legislació és anterior a l'aprovació de les indicades directives, molts dels aspectes que s'hi regulen ja estan recollits en el nostre ordenament jurídic, bé en la Llei 4/2000, d'11 de gener, en la seua redacció actual, o bé en el reglament d'esta que va ser aprovat pel Reial Decret 2393/2004, de 30 de desembre.

Igualment, resulta determinant a estos efectes la ratificació i l'entrada en vigor al nostre país de les obligacions dimanants del Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic de sers humans (Conveni núm. 197 del Consell d'Europa), fet a Varsòvia el 16 de maig de 2005.

III

La immigració és una realitat que està en constant canvi. Per això, el legislador està obligat a adaptar la seua normativa reguladora, si vol que esta proporcione solucions efectives als nous reptes que es plantegen.

A més, el fenomen migratori ha adquirit una dimensió a Espanya i té unes repercussions en l'orde econòmic, social i cultural que exigix que per part dels poders públics es desenrotlle una actuació decidida en diversos fronts, inclòs el normatiu. Per tant, els poders públics han d'ordenar i canalitzar legalment els fluxos migratoris de manera que estos s'ajusten a la nostra capacitat d'acollida i a les necessitats reals del nostre mercat de treball.

D'altra banda, Espanya està fermament compromesa amb la defensa dels drets humans, per la qual cosa els poders públics han d'afavorir la plena integració dels immigrants al nostre país i garantir la convivència i la cohesió social entre els immigrants i la població autòctona.

IV

Així doncs, tres són les causes que justifiquen la reforma que es proposa de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, en la seua redacció actual:

a) La necessitat d'incorporar a la dita llei orgànica la jurisprudència del Tribunal Constitucional, donant per a això una nova redacció d'acord amb la Constitució als articles d'esta que s'han declarat inconstitucionals.

b) La necessitat d'incorporar al nostre ordenament jurídic, a través de la indicada llei orgànica, les directives europees sobre immigració que estan pendents de transposició o que no s'han traslladat plenament.

c) La necessitat d'adaptar la referida llei orgànica a la nova realitat migratòria a Espanya, que presenta unes característiques i planteja uns reptes diferents dels que existien quan es va aprovar l'última reforma de la llei.

V

D'altra banda, els objectius que es persegueixen amb esta reforma són els següents:

1. Establir un marc de drets i llibertats dels estrangers que garantisca a tots l'exercici ple dels drets fonamentals.

2. Perfeccionar el sistema de canalització legal i ordenada dels fluxos migratoris laborals, reforçant la vinculació de la capacitat d'acollida de treballadors immigrants a les necessitats del mercat de treball.

3. Augmentar l'eficàcia de la lluita contra la immigració irregular, reforçant els mitjans i instruments de control i els sancionadors, especialment pel que fa als que faciliten l'accés o la permanència de la immigració il·legal a Espanya, agreujant el règim sancionador en este cas, i reforçant els procediments de devolució dels estrangers que han accedit il·legalment al nostre país.

4. Reforçar la integració com un dels eixos centrals de la política d'immigració que, tenint en compte el patrimoni de la Unió Europea en matèria d'immigració i protecció internacional, aposta per aconseguir un marc de convivència d'identitats i cultures.

5. Adaptar la normativa a les competències d'execució laboral previstes en els estatuts d'autonomia que incidixen en el règim d'autorització inicial de treball, i a les competències estatutàries en matèria d'acollida i integració, així com potenciar la coordinació de les actuacions de les administracions públiques amb competències que, així mateix, incidixen en matèria d'immigració, i reforçar la cooperació entre estes a fi de prestar un servei més eficaç i de millor qualitat als ciutadans.

Atés que durant l'últim període legislatiu s'han aprovat diverses reformes en els estatuts d'autonomia de les comunitats autònomes que, per primera vegada, incorporen competències vinculades a la immigració, és lògic que s'adapte el seu marc regulador al nou repartiment competencial. Així mateix, atés el dit repartiment competencial, pareix imprescindible que en esta llei es concreten els nivells competencials en un article, com ho és el nou article 2 bis, que defineix genèricament els principis ordenadors de les polítiques d'immigració a Espanya.

6. Reforçar i institucionalitzar el diàleg amb les organitzacions d'immigrants i amb altres organitzacions amb interès i implantació en l'àmbit migratori, incloent-hi les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, en la definició i el desenrotllament de la política migratòria.

VI

La present llei orgànica té un únic article que recull totes les modificacions que s'introdueixen en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, tant en l'articulat com en les disposicions addicionals. A més, la llei té diverses disposicions finals i una única disposició derogatòria.

La Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, que es reforma, manté l'estructura articulada que s'integra en un títol preliminar, articles 1 al 2 ter, dedicat a les disposicions generals, un títol I, articles 3 al 24, dedicat als drets i les llibertats dels estrangers, un títol II, articles 25 al 49,

sobre el règim jurídic de les situacions dels estrangers, un títol III, articles 50 al 66, dedicat a les infraccions en matèria d'estrangeria i el seu règim sancionador, i un títol IV, articles 67 al 72, dedicat a la coordinació dels poders públics; a més, té nou disposicions addicionals, tres de transitòries, una de derogatòria i deu de finals.

VII

Les modificacions que s'introdueixen en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, per mitjà de la present llei orgànica afecten tots els títols.

Resulta convenient fer una precisió de caràcter general que afecta distints articles sobre els termes de residència o resident, que en tot cas han d'entendre's referits a una situació d'estada o residència legal, açò és, d'acord amb els requisits que s'establixen i que, per tant, habiliten la permanència de l'estranger al nostre país en qualsevol de les situacions regulades. Quan s'omet l'al·lusió a la situació d'estada o residència, com succeeix per a l'exercici dels drets fonamentals, és precisament perquè la dita situació no ha d'exigir-se.

En el títol preliminar s'introdueix un nou article 2 bis en el qual es defineix la política migratòria, s'establixen els principis i eixos d'actuació d'esta i s'indica el seu marc competencial, i un nou article 2 ter que ordena els principis i les actuacions en matèria d'integració dels immigrants.

En el títol I s'introdueixen importants modificacions a fi de perfilar el que ha de ser el marc de drets i llibertats dels estrangers, junt amb les corresponents obligacions, que implique el reconeixement dels drets fonamentals als estrangers siga quina siga la seua situació a Espanya, així com l'establiment d'un sistema progressiu d'accés als altres drets basat en el reforç de l'estatus jurídic a mesura que augmenta el període de residència legal.

Destaca en este títol la nova regulació dels drets de reunió i manifestació, associació, sindicació i vaga que podran exercir-se d'acord amb la Constitució Espanyola, en els termes assenyalats pel Tribunal Constitucional, així com la nova regulació que es fa dels drets d'educació, que es reconeix plenament fins als díhuit anys, així com el d'assistència jurídica gratuïta, en la regulació del qual s'han tingut en compte, a més de la jurisprudència del Tribunal Constitucional, les recomanacions del Defensor del Poble. No obstant això, ha d'assenyalar-se igualment que, segons la mateixa interpretació del Tribunal Constitucional, cap dret és absolut, la qual cosa significa que l'Estat manté tota la capacitat per a imposar límits a la permanència dels estrangers quan esta no se sustenta en una residència legal.

També destaca en este títol la nova regulació que es dona al dret de reagrupació familiar; el canvi fonamental que s'introdueix és que els beneficiaris de la reagrupació, en línia amb el que ocorre en la majoria dels països del nostre entorn, es delimiten bàsicament als familiars que integren la família nuclear; la novetat en este cas és que, dins d'esta categoria de familiars, s'inclou la parella que tinga amb el reagrupant una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, i que a estos reagrupats se'ls facilita l'accés immediat al mercat de treball. En canvi, esta reforma comporta que la reagrupació dels ascendents es limite, com a norma general, als majors de seixanta-cinc anys, amb la prevenció que puguen existir raons humanitàries que la permeten amb una edat inferior.

En el títol II s'introdueixen importants modificacions, la majoria d'estes conseqüència de la transposició de les directives europees, on destaquen sobretot les que incorporen noves situacions dels estrangers, les que estan orientades a perfeccionar l'estatut dels residents de llarga duració, les que estan dirigides a augmentar l'eficàcia de lluita contra la immigració irregular, destacant entre estes la creació d'un registre per a controlar les entrades i eixides. Cal destacar també el nou article referit a les dones estrangeres víctimes de violència de gènere, que els ofereix la possibilitat d'obtindre una autorització per circumstàncies excepcionals i que pretén facilitar la denúncia d'estos fets. La llei introduïx també modificacions per a perfeccionar el sistema de canalització legal i ordenada dels fluxos migratoris, apostant-se novament per una immigració ordenada en un marc de legalitat i consolidant-se la política d'immigració que vincula l'arribada de nous immigrants a les necessitats del mercat de treball. En este sentit, entre altres mesures, es regula amb més nivell de concreció la situació nacional d'ocupació en el catàleg d'ocupacions de difícil cobertura i es limiten les autoritzacions inicials a una ocupació i un àmbit territorial. Mereixen

una menció especial les modificacions que es realitzen en relació amb la integració dels menors estrangers no acompanyats, que propicien un millor tractament de la situació del menor, i que van des de la possibilitat de la seua repatriació al país d'origen fins a garantir, quan esta no resulte la resposta idònia, les millors condicions per a assegurar la plena integració d'estos en la societat espanyola, que ha de ser un objectiu exprés del conjunt de les polítiques dutes a terme per les distintes administracions públiques.

En el títol III, amb l'objectiu de reforçar la lluita contra la immigració irregular es preveuen noves infraccions per a evitar actuacions fraudulentas, com ara els matrimonis de conveniència, la promoció de la immigració irregular per mitjans indirectes o el falsejament de les dades per a l'empadronament. Amb esta finalitat es proposa l'augment de les sancions econòmiques per a totes les infraccions. Així mateix, s'introdueixen determinades modificacions a fi de dotar de major eficàcia i més garanties les mesures de suspensió i devolució; també es contempla l'ampliació del termini d'internament que passaria als 60 dies des dels 40 que s'apliquen actualment, així com es millora la seguretat jurídica dels afectats, per estes mesures amb la concessió d'un termini de compliment voluntari de l'orde d'expulsió.

En el títol IV s'introdueixen determinades modificacions a fi de reforçar la coordinació i cooperació de les administracions públiques en matèria d'immigració i d'institucionalitzar en esta matèria la participació de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives.

Entre les modificacions que s'introdueixen destaquen la incorporació a la Llei de la Conferència Sectorial d'Immigració, com una de les vies més eficaces per a canalitzar la cooperació entre l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, així com l'exigència d'una actuació coordinada de les dos administracions públiques, quan la comunitat autònoma haja assumit competències en matèria d'autorització inicial de treball.

Una altra modificació important és que la Llei reconeix i institucionalitza la Comissió Laboral Tripartida com a via institucional per a establir el diàleg amb les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en matèria d'immigració.

VIII

En coherència amb allò que s'ha exposat, es considera que esta reforma de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, permet que a Espanya es desenrotlle una política migratòria integral, integrada i sostenible, que és la que es necessita per als pròxims anys.

Article únic. *Modificació de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.*

La Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, queda redactada com següent:

U. L'apartat 3 de l'article 1 queda redactat de la manera següent:

«3. Els nacionals dels estats membres de la Unió Europea i aquells als qui s'aplique el règim comunitari es regiran per les normes que ho regulen, i els serà aplicable la present llei en aquells aspectes que puguen ser més favorables.»

Dos. La lletra b) de l'article 2 queda redactada de la manera següent:

«b) Els representants, delegats i la resta de membres de les missions permanents o de les delegacions davant dels organismes intergovernamentals amb seu a Espanya o en conferències internacionals que se celebren a Espanya, així com els seus familiars.»

Tres. S'introdueix un nou article 2 bis amb la redacció següent:

«Article 2 bis. *La política immigratòria.*

1. Correspon al Govern, de conformitat amb el que preveu l'article 149.1.2.a de la Constitució, la definició, la planificació, la regulació i el desenrotllament de la

política d'immigració, sense perjudi de les competències que puguen ser assumides per les comunitats autònomes i per les entitats locals.

2. Totes les administracions públiques basaran l'exercici de les seues competències vinculades amb la immigració respecte als principis següents:

- a) la coordinació amb les polítiques definides per la Unió Europea;
- b) l'ordenació dels fluxos migratoris laborals, d'acord amb les necessitats de la situació nacional de l'ocupació;
- c) la integració social dels immigrants per mitjà de polítiques transversals dirigides a tota la ciutadania;
- d) la igualtat efectiva entre dones i hòmens;
- e) l'efectivitat del principi de no-discriminació i, consegüentment, el reconeixement dels mateixos drets i obligacions per a tots aquells que visquen o treballen legalment a Espanya, en els termes que preveu la llei;
- f) la garantia de l'exercici dels drets que la Constitució, els tractats internacionals i les lleis reconeixen a totes les persones;
- g) la lluita contra la immigració irregular i la persecució del tràfic il·lícit de persones;
- h) la persecució del tràfic de sers humans;
- i) la igualtat de tracte en les condicions laborals i de Seguretat Social;
- j) la promoció del diàleg i la col·laboració amb els països d'origen i trànsit d'immigració, per mitjà d'acords marc dirigits a ordenar de manera efectiva els fluxos migratoris, així com a fomentar i coordinar les iniciatives de cooperació al desenrotllament i codesenrotllament.

3. L'Estat garanteix el principi de solidaritat, consagrat en la Constitució, atenent a les especials circumstàncies d'aquells territoris en què els fluxos migratoris tinguen una especial incidència.»

Quatre. S'introdueix un nou article 2 ter amb la redacció següent:

«Article 2 ter. *Integració dels immigrants.*

1. Els poders públics promouran la plena integració dels estrangers en la societat espanyola, en un marc de convivència d'identitats i cultures diverses sense més límit que el respecte a la Constitució i la llei.

2. Les administracions públiques incorporaran l'objectiu de la integració entre immigrants i societat receptora, amb caràcter transversal a totes les polítiques i els serveis públics, promovent la participació econòmica, social, cultural i política de les persones immigrants, en els termes que preveu la Constitució, en els estatuts d'autonomia i en les altres lleis, en condicions d'igualtat de tracte.

Especialment, procuraran, per mitjà d'accions formatives, el coneixement i respecte dels valors constitucionals i estatutaris d'Espanya, dels valors de la Unió Europea, així com dels drets humans, les llibertats públiques, la democràcia, la tolerància i la igualtat entre dones i hòmens, i desenrotllaran mesures específiques per a afavorir la incorporació al sistema educatiu, garantint en tot cas l'escolarització en l'edat obligatòria, l'aprenentatge del conjunt de llengües oficials, i l'accés a l'ocupació com a factors essencials d'integració.

3. L'Administració General de l'Estat cooperarà amb les comunitats autònomes, les ciutats de Ceuta i Melilla i els ajuntaments per a la consecució de les finalitats descrites en el present article, en el marc d'un pla estratègic plurianual que inclou entre els seus objectius atendre la integració dels menors estrangers no acompanyats. En tot cas, l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i els ajuntaments col·laboraran i coordinaran les seues accions en este àmbit prenent com a referència els seus respectius plans d'integració.

4. De conformitat amb els criteris i les prioritats del Pla Estratègic d'Immigració, el Govern i les comunitats autònomes acordaran en la Conferència Sectorial

d'Immigració programes d'acció biennals per a reforçar la integració social dels immigrants. El dits programes seran finançats amb càrrec a un fons estatal per a la integració dels immigrants, que es dotarà anualment, i que pot incloure fórmules de cofinançament per part de les administracions receptores de les partides del fons.»

Cinc. L'apartat 2 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«2. Les normes relatives als drets fonamentals dels estrangers seran interpretades de conformitat amb la Declaració Universal de Drets Humans i amb els tractats i acords internacionals sobre les mateixes matèries vigents a Espanya, sense que pugui al·legar-se la professió de creences religioses o conviccions ideològiques o culturals de signe divers per a justificar la realització d'actes o conductes contraris a estes.»

Sis. L'article 4 queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Dret a la documentació.*

1. Els estrangers que es troben en territori espanyol tenen el dret i el deure de conservar la documentació que acredite la seua identitat, expedida per les autoritats competents del país d'origen o de procedència, així com la que acredite la seua situació a Espanya.

2. Tots els estrangers a què s'haja expedit un visat o una autorització per a romandre a Espanya per un període superior a sis mesos obtindran la targeta d'identitat d'estranger, que hauran de sol·licitar personalment en el termini d'un mes des de la seua entrada a Espanya o des que es concedisca l'autorització, respectivament. Estaran exceptuats de la dita obligació els titulars d'un visat de residència i treball de temporada.

Reglamentàriament es desplegaran els supòsits en què es pot obtenir la dita targeta d'identitat quan s'haja concedit una autorització per a romandre a Espanya per un període no superior a sis mesos.

3. Els estrangers no podran ser privats de la seua documentació, excepte en els supòsits i amb els requisits que preveu esta llei orgànica i en la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana.»

Set. L'article 5 queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Dret a la llibertat de circulació.*

1. Els estrangers que es troben a Espanya d'acord amb el que estableix el títol II d'esta llei tindran dret a circular lliurement pel territori espanyol i a triar la seua residència sense més limitacions que les establides amb caràcter general pels tractats i les lleis, o les acordades per l'autoritat judicial, amb caràcter cautelar o en un procés penal o d'extradició en què l'estranger tinga la condició d'imputat, víctima o testimoni, o com a conseqüència de sentència ferma.

2. No obstant això, podran establir-se mesures limitadores específiques quan s'acorden en la declaració d'estat d'excepció o de lloc, en els termes que preveu la Constitució, i, excepcionalment per raons de seguretat pública, de forma individualitzada, motivada i en proporció a les circumstàncies que concórreguen en cada cas, per resolució del ministre de l'Interior, adoptada d'acord amb les garanties jurídiques del procediment sancionador previst en la llei. Les mesures limitadores, la duració de les quals no excedisca del temps imprescindible i proporcional a la persistència de les circumstàncies que van justificar l'adopció d'estes, poden consistir en la presentació periòdica davant de les autoritats competents i en l'allunyament de fronteres o nuclis de població concretats singularment.»

Huit. L'article 6 queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Participació pública.*

1. Els estrangers residents a Espanya podran ser titulars del dret de sufragi, en les eleccions municipals, en els termes establits en la Constitució, en els tractats internacionals, si és el cas, i en la llei.

2. Els estrangers residents empadronats en un municipi tenen tots els drets establits per este concepte en la legislació de bases de règim local, i podran ser escoltats en els assumptes que els afecten, d'acord amb el que dispose la normativa d'aplicació.

3. Els ajuntaments incorporaran al padró els estrangers que tinguen el seu domicili habitual en el municipi i mantindran actualitzada la informació sobre estos.

4. Els poders públics facilitaran l'exercici del dret de sufragi dels estrangers en els processos electorals democràtics del país d'origen.»

Nou. L'apartat 1 de l'article 7 queda redactat de la manera següent:

«1. Els estrangers tenen el dret de reunió en les mateixes condicions que els espanyols.»

Deu. L'article 8 queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Llibertat d'associació.*

Tots els estrangers tenen el dret d'associació en les mateixes condicions que els espanyols.»

Onze. L'article 9 queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Dret a l'educació.*

1. Els estrangers menors de setze anys tenen el dret i el deure a l'educació, que inclou l'accés a una ensenyança bàsica, gratuïta i obligatòria. Els estrangers menors de díhuit anys també tenen dret a l'ensenyança postobligatòria.

Este dret inclou l'obtenció de la titulació acadèmica corresponent i l'accés al sistema públic de beques i ajudes en les mateixes condicions que els espanyols.

En cas d'arribar a l'edat de díhuit anys en el transcurs del curs escolar, conservaran eixe dret fins a la seua finalització.

2. Els estrangers majors de díhuit anys que es troben a Espanya tenen dret a l'educació, d'acord amb el que establix la legislació educativa. En tot cas, els estrangers residents majors de díhuit anys tenen el dret a accedir a les altres etapes educatives postobligatòries, a l'obtenció de les titulacions corresponents, i al sistema públic de beques en les mateixes condicions que els espanyols.

3. Els poders públics promouran que els estrangers puguén rebre ensenyances per a la seua millor integració social.

4. Els estrangers residents que tinguen a Espanya menors al seu càrrec en edat d'escolarització obligatòria, hauran d'acreditar la dita escolarització, per mitjà d'un informe emés per les autoritats autonòmiques competents, en les sol·licituds de renovació de la seua autorització o en la seua sol·licitud de residència de llarga duració.»

Dotze. L'article 10 queda redactat de la manera següent:

«Article 10. *Dret al treball i a la Seguretat Social.*

1. Els estrangers residents que reunisquen els requisits que preveu esta llei orgànica i les disposicions que la despleguen tenen dret a exercir una activitat

remunerada per compte propi o d'altri, així com a accedir al sistema de la Seguretat Social, de conformitat amb la legislació vigent.

2. Els estrangers podran accedir a l'ocupació pública en els termes que preveu la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.»

Tretze. L'article 11 queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Libertat de sindicació i vaga.*

1. Els estrangers tenen dret a sindicar-se lliurement o a afiliar-se a una organització professional en les mateixes condicions que els treballadors espanyols.

2. Els estrangers podran exercir el dret a la vaga en les mateixes condicions que els espanyols.»

Catorze. L'article 12 queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Dret a l'assistència sanitària.*

1. Els estrangers que es troben a Espanya, inscrits en el padró del municipi en què tinguen el seu domicili habitual, tenen dret a l'assistència sanitària en les mateixes condicions que els espanyols.

2. Els estrangers que es troben a Espanya tenen dret a l'assistència sanitària pública d'urgència per malaltia greu o accident, siga quina siga la seua causa, i a la continuïtat de la dita atenció fins a la situació d'alta mèdica.

3. Els estrangers menors de díhuit anys que es troben a Espanya tenen dret a l'assistència sanitària en les mateixes condicions que els espanyols.

4. Les estrangeres embarassades que es troben a Espanya tenen dret a l'assistència sanitària durant l'embaràs, part i postpart.»

Quinze. L'article 13 queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Drets en matèria de vivenda.*

Els estrangers residents tenen dret a accedir als sistemes públics d'ajudes en matèria de vivenda en els termes que establisquen les lleis i les administracions competents. En tot cas, els estrangers residents de llarga duració tenen dret a les dites ajudes en les mateixes condicions que els espanyols.»

Setze. L'article 14 queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Dret a la Seguretat Social i als servicis socials.*

1. Els estrangers residents tenen dret a accedir a les prestacions i els servicis de la Seguretat Social en les mateixes condicions que els espanyols.

2. Els estrangers residents tenen dret als servicis i a les prestacions socials, tant a les generals i bàsiques com a les específiques, en les mateixes condicions que els espanyols. En tot cas, els estrangers amb discapacitat, menors de díhuit anys, que tinguen el seu domicili habitual a Espanya, tindran dret a rebre el tractament, els servicis i les cures especials que exigisca el seu estat físic o psíquic.

3. Els estrangers, siga quina siga la seua situació administrativa, tenen dret als servicis i les prestacions socials bàsiques.»

Dèsset. L'apartat 2 de l'article 15 queda redactat de la manera següent:

«2. Els estrangers tenen dret a transferir els seus ingressos i estalvis obtinguts a Espanya al seu país, o a qualsevol altre, d'acord amb els procediments establits en la legislació espanyola i de conformitat amb els acords internacionals aplicables.

El Govern adoptarà les mesures necessàries per a facilitar les dites transferències.»

Díhuit. L'article 17 queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Familiars reagrupables.*

1. L'estranger resident té dret a reagrupar amb ell a Espanya els següents familiars:

a) El cònjuge del resident, sempre que no es trobe separat de fet o de dret, i que el matrimoni no s'haja celebrat en frau de llei. En cap cas pot reagrupar-se a més d'un cònjuge encara que la llei personal de l'estranger admeta esta modalitat matrimonial. L'estranger resident que es trobe casat en segones o posteriors noces per la dissolució de cada un dels seus anteriors matrimonis només pot reagrupar amb ell el nou cònjuge si acredita que la dissolució ha tingut lloc després d'un procediment jurídic que fixe la situació del cònjuge anterior i dels seus fills comuns quant a l'ús de la vivenda comuna, a la pensió compensatòria al dit cònjuge i als aliments que corresponguen als fills menors o majors en situació de dependència. En la dissolució per nul·litat, han d'haver quedat fixats de bona fe els drets econòmics del cònjuge i dels fills comuns, així com la indemnització, si és el cas.

b) Els fills del resident i del cònjuge, incloent-hi els adoptats, sempre que siguen menors de díhuit anys o persones amb discapacitat que no siguen objectivament capaços de proveir les seues pròpies necessitats a causa del seu estat de salut. Quan es tracte de fills només d'un dels cònjuges es requerirà, a més, que este exercisca en solitari la pàtria potestat o que se li haja atorgat la custòdia i estiguen efectivament a càrrec seu. En el supòsit de fills adoptius ha d'acreditar-se que la resolució per la qual es va acordar l'adopció reuneix els elements necessaris per a produir efecte a Espanya.

c) Els menors de díhuit anys i els majors d'eixa edat que no siguen objectivament capaços de proveir les seues pròpies necessitats, a causa del seu estat de salut, quan el resident estranger siga el seu representant legal i l'acte jurídic del qual sorgixen les facultats representatives no siga contrari als principis de l'ordenament espanyol.

d) Els ascendents en primer grau del reagrupant i del seu cònjuge quan estiguen a càrrec seu, siguen majors de seixanta-cinc anys i hi haja raons que justifiquen la necessitat d'autoritzar la seua residència a Espanya. Reglamentàriament es determinaran les condicions per a la reagrupació dels ascendents dels residents de llarga duració en un altre Estat membre de la Unió Europea, dels treballadors titulars de la targeta blava de la UE i dels beneficiaris del règim especial d'investigadors. Excepcionalment, quan concórreguen raons de caràcter humanitari, pot reagrupar-se l'ascendent menor de seixanta-cinc anys si es complixen les altres condicions previstes en esta llei.

2. Els estrangers que hagen adquirit la residència en virtut d'una prèvia reagrupació podran, al seu torn, exercir el dret de reagrupació dels seus propis familiars, sempre que compten ja amb una autorització de residència i treball, obtinguda independentment de l'autorització del reagrupant, i acrediten reunir els requisits que preveu esta llei orgànica.

3. Quan es tracte d'ascendents reagrupats, estos només podran exercir, al seu torn, el dret de reagrupació familiar després d'haver obtingut la condició de residents de llarga duració i acreditat solvència econòmica.

Excepcionalment, l'ascendent reagrupat que tinga al seu càrrec un o més fills menors d'edat, o fills amb discapacitat que no siguen objectivament capaços de proveir les seues pròpies necessitats a causa del seu estat de salut, pot exercir el dret de reagrupació en els termes disposats en l'apartat segon d'este article, sense necessitat d'haver adquirit la residència de llarga duració.

4. La persona que mantinga amb l'estranger resident una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal s'equipara al cònjuge a tots els efectes previstos en este capítol, sempre que la dita relació estiga degudament acreditada i reunisca els requisits necessaris per a produir efectes a Espanya.

En tot cas, les situacions de matrimoni i d'anàloga relació d'afectivitat es consideren incompatibles entre si.

No pot reagrupar-se més d'una persona amb anàloga relació d'afectivitat, encara que la llei personal de l'estranger admeta estos vincles familiars.

5. Reglamentàriament, es desenrotllaran les condicions per a l'exercici del dret de reagrupació així com per a acreditar, a estos efectes, la relació d'afectivitat anàloga a la conjugal.»

Dènou. L'article 18 queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Requisits per a la reagrupació familiar.*

1. Els estrangers podran exercir el dret a la reagrupació familiar quan hagen obtingut la renovació de la seua autorització de residència inicial, a excepció de la reagrupació dels familiars previstos en l'article 17.1.d) d'esta llei, que només podran ser reagrupats a partir del moment en què el reagrupant adquirisca la residència de llarga duració.

La reagrupació dels familiars de residents de llarga duració, dels treballadors titulars de la targeta blava de la UE i dels beneficiaris del règim especial d'investigadors, pot sol·licitar-se i concedir-se, simultàniament, amb la sol·licitud de residència del reagrupant. Quan tinguen reconeguda esta condició en un altre Estat membre de la Unió Europea, la sol·licitud pot presentar-se a Espanya o des de l'Estat de la Unió Europea on tinguen la seua residència, quan la família estiga ja constituïda en aquell.

2. El reagrupant ha d'acreditar, en els termes que s'establisquen reglamentàriament, que disposa de vivenda adequada i de mitjans econòmics suficients per a cobrir les seues necessitats i les de la seua família, una vegada reagrupada.

En la valoració dels ingressos a l'efecte de la reagrupació, no computaran aquells provinents del sistema d'assistència social, però es tindran en compte altres ingressos aportats pel cònjuge que residisca a Espanya i convisca amb el reagrupant.

Les comunitats autònomes o, si és el cas, els ajuntaments informaran sobre l'adequació de la vivenda a l'efecte de reagrupació familiar.

Les administracions públiques promouran la participació dels reagrupats en programes d'integració sociocultural i de caràcter lingüístic.

3. Quan els familiars a reagrupar siguen menors en edat d'escolarització obligatòria, l'administració receptora de les sol·licituds ha de comunicar a les autoritats educatives competents una previsió sobre els procediments iniciats de reagrupació familiar, a l'efecte d'habilitar les places necessàries en els centres escolars corresponents.»

Vint. S'introdueix un nou article 18 bis amb la redacció següent:

«Article 18 bis. *Procediment per a la reagrupació familiar.*

1. L'estranger que desitge exercir el dret a la reagrupació familiar ha de sol·licitar una autorització de residència per reagrupació familiar a favor dels membres de la seua família que desitge reagrupar, podent sol·licitar-se de forma simultània la renovació de l'autorització de residència i la sol·licitud de reagrupació familiar.

2. En cas que el dret a la reagrupació s'exercisca per residents de llarga duració en un altre Estat membre de la Unió Europea que residisquen a Espanya, la

sol·licitud pot presentar-se pels familiars reagrupables, aportant la prova de residència com a membre de la família del resident de llarga duració en el primer Estat membre.»

Vint-i-u. L'article 19 queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Efectes de la reagrupació familiar en circumstàncies especials.*

1. L'autorització de residència per reagrupació familiar de la qual siguen titulars el cònjuge i els fills reagrupats quan arriben a l'edat laboral, habilita per a treballar sense necessitat de cap altre tràmit administratiu.

2. El cònjuge reagrupat pot obtenir una autorització de residència independent quan dispose de mitjans econòmics suficients per a cobrir les seues pròpies necessitats.

En cas que la cònjuge reagrupada fóra víctima de violència de gènere, sense necessitat que s'haja complert el requisit anterior, pot obtenir l'autorització de residència i treball independent, des del moment que s'haja dictat a favor seu una orde de protecció o, en defecte d'això, un informe del Ministeri Fiscal que indique l'existència d'indicis de violència de gènere.

3. Els fills reagrupats poden obtenir una autorització de residència independent quan arriben a la majoria d'edat i disposen de mitjans econòmics suficients per a cobrir les seues pròpies necessitats.

4. Reglamentàriament es determina la forma i la quantia dels mitjans econòmics considerats suficients perquè els familiars reagrupats puguen obtenir una autorització independent.

5. En cas de mort del reagrupant, els familiars reagrupats poden obtenir una autorització de residència independent en les condicions que es determinen.»

Vint-i-dos. L'article 22 queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Dret a l'assistència jurídica gratuïta.*

1. Els estrangers que es troben a Espanya tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta en els processos en què siguen part, siga quina siga la jurisdicció en què se seguisquen, en les mateixes condicions que els ciutadans espanyols.

2. Els estrangers que es troben a Espanya tenen dret a assistència lletrada en els procediments administratius que puguen portar a la seua denegació d'entrada, devolució o expulsió del territori espanyol i en tots els procediments en matèria de protecció internacional, així com a l'assistència d'interpret si no comprenen o parlen la llengua oficial que s'utilitze. Estes assistències són gratuïtes quan no tinguen recursos econòmics suficients segons els criteris establits en la normativa reguladora del dret d'assistència jurídica gratuïta.

3. En els processos contenciosos administratius contra les resolucions que posen fi a la via administrativa en matèria de denegació d'entrada, devolució o expulsió, el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta requerix l'oportuna sol·licitud realitzada en els termes que preveuen les normes que regulen l'assistència jurídica gratuïta. La constància expressa de la voluntat d'interposar el recurs o exercitar l'acció corresponent ha de realitzar-se de conformitat amb el que preveu la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, o en cas que l'estranger pugua trobar-se privat de llibertat, en la forma i davant del funcionari públic que reglamentàriament es determinen.

Als efectes previstos en este apartat, quan l'estranger tinga dret a l'assistència jurídica gratuïta i es trobe fora d'Espanya, la sol·licitud d'esta i, si és el cas, la manifestació de la voluntat de recórrer, podran realitzar-se davant de la missió diplomàtica o oficina consular corresponent.»

Vint-i-tres. La lletra a) de l'apartat 2 de l'article 23 queda redactada de la manera següent:

«a) Els efectuats per l'autoritat o funcionari públic o personal encarregat d'un servei públic, que en l'exercici de les seues funcions, per acció o omissió, realitze qualsevol acte discriminatori prohibit per la Llei contra un estranger només per la seua condició de tal o per pertànyer a una determinada raça, religió, ètnia o nacionalitat.»

Vint-i-quatre. S'introdueix un nou apartat 5 en l'article 25, que queda redactat de la manera següent:

«5. L'entrada en territori nacional dels estrangers a què no els siga aplicable el règim comunitari pot ser registrada per les autoritats espanyoles a l'efecte de control del seu període de permanència legal a Espanya, de conformitat amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.»

Vint-i-cinc. L'article 25 bis queda redactat de la manera següent:

«Article 25 bis. *Tipus de visat.*

1. Els estrangers que es proposen entrar en territori espanyol han d'estar proveïts de visat, vàlidament expedit i en vigor, estés en el seu passaport o document de viatge o, si és el cas, en document a banda, excepte el que disposa l'apartat 2 de l'article 25 d'esta llei.

2. Els visats a què es referix l'apartat anterior seran d'una de les classes següents:

a) Visat de trànsit, que habilita a transitar per la zona de trànsit internacional d'un aeroport espanyol o a travessar el territori espanyol. No és exigible l'obtenció del dit visat en casos de trànsit d'un estranger a l'efecte de repatriació o allunyament per via aèria sol·licitat per un Estat membre de la Unió Europea o per un tercer Estat que tinga subscrit amb Espanya un acord internacional sobre esta matèria.

b) Visat d'estada, que habilita per a una estada ininterrompuda o estades successives per un període o suma de períodes la duració total del qual no excedisca de tres mesos per semestre a partir de la data de la primera entrada.

c) Visat de residència, que habilita per a residir sense exercir cap activitat laboral o professional.

d) Visat de residència i treball, que habilita per a l'entrada i estada per un període màxim de tres mesos i per al començament, en eixe termini, de l'activitat laboral o professional per a la qual ha sigut prèviament autoritzat. En este temps ha de produir-se l'alta del treballador en la Seguretat Social, que dote d'eficàcia l'autorització de residència i treball, per compte propi o d'altri. Si transcorregut el termini no s'ha produït l'alta, l'estranger està obligat a eixir del territori nacional, incorrent, en cas contrari, en la infracció prevista en l'article 53.1.a) d'esta llei.

e) Visat de residència i treball de temporada, que habilita per a treballar per compte d'altri fins a nou mesos en un període de dotze mesos consecutius.

f) Visat d'estudis, que habilita a romandre a Espanya per a la realització de cursos, estudis, treballs d'investigació o formació, intercanvi d'alumnes, pràctiques no laborals o servicis de voluntariat, no remunerats laboralment.

g) Visat d'investigació, que habilita l'estranger a romandre a Espanya per a realitzar projectes d'investigació en el marc d'un conveni d'acollida firmat amb un organisme d'investigació.

3. Reglamentàriament, es desplegaran els diferents tipus de visats.»

Vint-i-sis. L'article 27, apartat 1, queda redactat de la manera següent:

«1. El visat se sol·licita i s'expedix en les missions diplomàtiques i oficines consulars d'Espanya, excepte en els supòsits excepcionals que es preveuen reglamentàriament o en els supòsits en què l'Estat espanyol, d'acord amb la normativa comunitària sobre la matèria, haja acordat la seua representació amb un altre Estat membre de la Unió Europea en matèria de visats de trànsit o estada.»

Vint-i-set. L'article 27, apartat 6, queda redactat de la manera següent:

«6. La denegació de visat ha de ser motivada quan es tracte de visats de residència per a reagrupació familiar o per al treball per compte d'altri, així com en el cas de visats d'estada o de trànsit. Si la denegació es deu al fet que el sol·licitant del visat està inclòs en la llista de persones no admissibles prevista en el Conveni d'Aplicació de l'Acord de Schengen de 14 de juny de 1990, se li comunicarà així, de conformitat amb les normes establides pel dit conveni. La resolució ha d'expressar els recursos en contra que siguen procedents, l'òrgan davant del qual hagen de presentar-se i el termini per a interposar-los.»

Vint-i-huit. L'article 28 queda redactat de la manera següent:

«Article 28. *De l'eixida d'Espanya.*

1. Les eixides del territori espanyol podran realitzar-se lliurement, excepte en els casos previstos en el Codi Penal i en la present llei. L'eixida dels estrangers als qui no els siga aplicable el règim comunitari pot ser registrada per les autoritats espanyoles a l'efecte de control del seu període de permanència legal a Espanya, de conformitat amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

2. Excepcionalment, el ministre de l'Interior pot prohibir l'eixida del territori espanyol per raons de seguretat nacional o de salut pública. La instrucció i resolució dels expedients de prohibició té sempre caràcter individual.

3. L'eixida és obligatòria en els supòsits següents:

a) Expulsió del territori espanyol per orde judicial, en els casos previstos en el Codi Penal.

b) Expulsió o devolució acordades per resolució administrativa en els casos previstos en la present llei.

c) Denegació administrativa de les sol·licituds formulades per l'estranger per a continuar romanent en territori espanyol, o falta d'autorització per a trobar-se a Espanya.

d) Compliment del termini en què un treballador estranger s'haja compromés a tornar al seu país d'origen en el marc d'un programa de retorn voluntari.»

Vint-i-nou. El títol del capítol II queda redactat de la manera següent:

«CAPÍTOL II

De l'autorització d'estada i de residència»

Trenta. L'apartat 2 de l'article 29 queda redactat de la manera següent:

«2. Les diferents situacions dels estrangers a Espanya poden acreditar-se per mitjà de passaport o document de viatge que acredite la seua identitat, visat o targeta d'identitat d'estranger, segons corresponga.»

Trenta-u. L'apartat 1 de l'article 30 queda redactat de la manera següent:

«1. Estada és la permanència en territori espanyol per un període de temps no superior a 90 dies, sense perjudici del que disposa l'article 33 per a l'admissió a l'efecte d'estudis, intercanvi d'alumnes, pràctiques no laborals o servicis de voluntariat.»

Trenta-dos. L'apartat 2 de l'article 30 bis queda redactat de la manera següent:

«2. Els residents poden trobar-se en la situació de residència temporal o de residència de llarga duració.»

Trenta-tres. L'article 31 queda redactat de la manera següent:

«Article 31. *Situació de residència temporal.*

1. La residència temporal és la situació que autoritza a romandre a Espanya per un període superior a 90 dies i inferior a cinc anys. Les autoritzacions de duració inferior a cinc anys poden renovar-se, a petició de l'interessat, d'acord amb les circumstàncies que van motivar la seua concessió. La duració de les autoritzacions inicials de residència temporal i de les renovacions s'establirà reglamentàriament.

2. L'autorització inicial de residència temporal que no comporte autorització de treball es concedeix als estrangers que disposen de mitjans suficients per a si i, si és el cas, per als de la seua família. Reglamentàriament s'establiran els criteris per a determinar la suficiència dels dits mitjans.

3. L'administració pot concedir una autorització de residència temporal per situació d'arrelament, així com per raons humanitàries, de col·laboració amb la justícia o altres circumstàncies excepcionals que es determinen reglamentàriament.

En estos supòsits no és exigible el visat.

4. L'autorització inicial de residència temporal i treball, que autoritza a realitzar activitats lucratives per compte propi i/o d'altri, es concedeix d'acord amb el que disposen els articles 36 i següents d'esta llei.

5. Per a autoritzar la residència temporal d'un estranger és necessari que no tinga antecedents penals a Espanya o en els països anteriors de residència, per delictes existents en l'ordenament espanyol, i no figurar com a rebutjable en l'espai territorial de països amb què Espanya tinga firmat un conveni en este sentit.

6. Els estrangers amb autorització de residència temporal estan obligats a informar les autoritats competents dels canvis de nacionalitat, estat civil i domicili.

7. Per a la renovació de les autoritzacions de residència temporal, es valorarà, si és el cas:

a) Els antecedents penals, considerant l'existència d'indults o les situacions de remissió condicional de la pena o la suspensió de la pena privativa de llibertat.

b) L'incompliment de les obligacions de l'estranger en matèria tributària i de Seguretat Social.

A l'efecte de la dita renovació, es valorarà especialment l'esforç d'integració de l'estranger que aconselle la seua renovació, acreditat per mitjà d'un informe positiu de la comunitat autònoma que certifique l'assistència a les accions formatives previstes en l'article 2 ter d'esta llei.»

Trenta-quatre. S'afeg un nou article 31 bis amb la redacció següent:

«Article 31 bis. *Residència temporal i treball de dones estrangeres víctimes de violència de gènere.*

1. Les dones estrangeres víctimes de violència de gènere, siga quina siga la seua situació administrativa, tenen garantits els drets reconeguts en la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la

Violència de Gènere, així com les mesures de protecció i seguretat establides en la legislació vigent.

2. Si quan es denuncia una situació de violència de gènere contra una dona estrangera es posa de manifest la seua situació irregular, l'expedient administratiu sancionador incoat per infracció de l'article 53.1.a) d'esta llei ha de ser suspès per l'instructor fins a la resolució del procediment penal.

3. La dona estrangera que es trobe en la situació descrita en l'apartat anterior, ha de poder sol·licitar una autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals a partir del moment en què s'haja dictat una orde de protecció a favor seu o, en defecte d'això, un informe del Ministeri Fiscal que indique l'existència d'indicis de violència de gènere. La dita autorització no s'ha de resoldre fins que concloga el procediment penal.

Sense perjudi de l'anterior, l'autoritat competent per a atorgar l'autorització per circumstàncies excepcionals pot concedir una autorització provisional de residència i treball a favor de la dona estrangera. L'autorització provisional eventualment concedida conclou en el moment en què es concedisca o denegue definitivament l'autorització per circumstàncies excepcionals.

4. Quan el procediment penal concloga amb una sentència condemnatòria, s'ha de notificar a la interessada la concessió de la residència temporal i de treball sol·licitada. En cas que no s'haja sol·licitat, se l'ha d'informar sobre la possibilitat de concedir a favor seu una autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals que li atorgue un termini per a sol·licitar-la.

Quan del procediment penal conclòs no es puga deduir la situació de violència de gènere, ha de continuar l'expedient administratiu sancionador inicialment suspès.»

Trenta-cinc. L'article 32 queda redactat de la manera següent:

«Article 32. *Residència de llarga duració.*

1. La residència de llarga duració és la situació que autoritza a residir i treballar a Espanya indefinidament, en les mateixes condicions que els espanyols.

2. Tenen dret a residència de llarga duració els que hagen tingut residència temporal a Espanya durant cinc anys de manera continuada, que reunisquen les condicions que s'establisquen reglamentàriament. A l'efecte d'obtindre la residència de llarga duració computen els períodes de residència prèvia i continuada en altres estats membres, com a titular de la targeta blava de la UE. Es considera que la residència ha sigut continuada, encara que per períodes de vacances o altres raons que s'establisquen reglamentàriament l'estranger haja abandonat el territori nacional temporalment.

3. Els estrangers residents de llarga duració en un altre Estat membre de la Unió Europea poden sol·licitar per si mateixos i obtindre una autorització de residència de llarga duració a Espanya quan realitzen una activitat per compte propi o d'altri, o per altres fins, en les condicions que s'establisquen reglamentàriament. No obstant això, en cas que els estrangers residents de llarga duració en un altre Estat membre de la Unió Europea desitgen conservar l'estatut de resident de llarga duració adquirit en el primer Estat membre, poden sol·licitar i obtindre una autorització de residència temporal a Espanya.

4. Amb caràcter reglamentari s'establixen criteris per a la concessió d'altres autoritzacions de residència de llarga duració en supòsits individuals d'especial vinculació amb Espanya.

5. L'extinció de la residència de llarga duració es produïx en els casos següents:

- a) Quan l'autorització s'haja obtingut de manera fraudulenta.
- b) Quan es dicte una orde d'expulsió en els casos previstos en la llei.

c) Quan es produïska l'absència del territori de la Unió Europea durant 12 mesos consecutius. Reglamentàriament s'establixen les excepcions a la pèrdua de l'autorització per este motiu, així com el procediment i els requisits per a recuperar l'autorització de residència de llarga duració.

d) Quan s'adquirisca la residència de llarga duració en un altre Estat membre.

6. Les persones estrangeres que hagen perdut la condició de residents de llarga duració poden recuperar el dit estatut per mitjà d'un procediment simplificat que es desplega reglamentàriament.

El dit procediment s'ha d'aplicar, sobretot, en el cas de persones que hagen residit en un altre Estat membre per a la realització d'estudis.»

Trenta-sis. L'article 33 queda redactat de la manera següent:

«Article 33. *Règim d'admissió a l'efecte d'estudis, intercanvi d'alumnes, pràctiques no laborals o servicis de voluntariat.*

1. Pot ser autoritzat, en règim d'estada, l'estranger que tinga com a fi únic o principal realitzar una de les següents activitats de caràcter no laboral:

- a) Cursar o ampliar estudis.
- b) Realitzar activitats d'investigació o formació, sense perjuí del règim especial dels investigadors, regulat en l'article 38 bis d'esta llei.
- c) Participar en programes d'intercanvi d'alumnes en qualssevol centres docents o científics, públics o privats, oficialment reconeguts.
- d) Realitzar pràctiques.
- e) Realitzar servicis de voluntariat.

2. La vigència de l'autorització ha de coincidir amb la duració del curs per al qual estiga matriculat, dels treballs d'investigació, de l'intercanvi d'alumnes, de les pràctiques o del servicis de voluntariat.

3. L'autorització s'ha de prorrogar anualment si el titular demostra que continua reunint les condicions requerides per a l'expedició de l'autorització inicial i que complix els requisits exigits, bé pel centre d'ensenyança o científic a què assistix, havent-se verificat la realització dels estudis o els treballs d'investigació, bé pel programa d'intercanvi o voluntariat, o centre on realitze les pràctiques.

4. Els estrangers admesos amb fins d'estudi, pràctiques no laborals o voluntariat poden ser autoritzats per a exercir una activitat retribuïda per compte propi o d'altri, en la mesura que això no limite la prossecució dels estudis o activitat assimilada, en els termes que reglamentàriament es determinen.

5. La realització de treball en una família per a compensar l'estada i el manteniment en esta, mentres es milloren els coneixements lingüístics o professionals s'ha de regular d'acord amb el que disposen els acords internacionals sobre col·locació «au pair».

6. S'ha de facilitar l'entrada i la permanència a Espanya, en els termes establits reglamentàriament, dels estudiants estrangers que participen en programes de la Unió Europea destinats a afavorir la mobilitat amb destinació a la Unió o en esta.

7. Tot estranger, admés en qualitat d'estudiant en un altre Estat membre de la Unió Europea, que sol·licite cursar part dels seus estudis ja iniciats o completar estos a Espanya pot sol·licitar una autorització d'estada per estudis i obtindre, si reunix els requisits reglamentaris per a això, sense que siga exigible el visat.

A fi que tot estranger admés en qualitat d'estudiant a Espanya puga sol·licitar cursar part dels seus estudis ja iniciats o completar-los en un altre Estat membre de la Unió Europea, les autoritats espanyoles han de facilitar la informació oportuna sobre la permanència d'aquell a Espanya, a instància de les autoritats competents del dit Estat membre.

8. Se sotmeten al règim d'estada previst en este article els estrangers que cursen a Espanya estudis de formació sanitària especialitzada d'acord amb la Llei 44/2003, d'11 de novembre, de Professions Sanitàries, llevat que ja comptaren amb una autorització de residència prèviament a l'inici d'estos, i en este cas poden continuar en la dita situació.»

Trenta-set. L'article 35 queda redactat de la manera següent:

«Article 35. *Menors no acompanyats.*

1. El Govern ha de promoure l'establiment d'acords de col·laboració amb els països d'origen que preveuen, integradament, la prevenció de la immigració irregular, la protecció i el retorn dels menors no acompanyats. Les comunitats autònomes han de ser informades sobre estos acords.

2. Les comunitats autònomes poden establir acords amb els països d'origen dirigits a procurar que l'atenció i la integració social dels menors es realitze en el seu entorn de procedència. Estos acords han d'assegurar degudament la protecció de l'interés dels menors i han de preveure mecanismes per a un adequat seguiment per les comunitats autònomes de la situació d'estos.

3. En els supòsits en què els cossos i les forces de seguretat de l'Estat localitzen un estranger indocumentat, la minoria d'edat del qual no puga ser establida amb seguretat, els servicis competents de protecció de menors li han de donar l'atenció immediata que necessite, d'acord amb el que estableix la legislació de protecció jurídica del menor, i es posarà el fet en coneixement immediat del Ministeri Fiscal, que ha de determinar la seua edat, per a la qual cosa han de col·laborar les institucions sanitàries oportunes que, amb caràcter prioritari, han de realitzar les proves necessàries.

4. Una vegada determinada l'edat, si es tracta d'un menor, el Ministeri Fiscal el posarà a disposició dels servicis competents de protecció de menors de la comunitat autònoma en què es trobe.

5. L'Administració de l'Estat ha de sol·licitar un informe sobre les circumstàncies familiars del menor a la representació diplomàtica del país d'origen amb caràcter previ a la decisió relativa a la iniciació d'un procediment sobre la seua repatriació. Acordada la iniciació del procediment, després d'haver escoltat el menor si té prou juí, i amb un informe previ dels servicis de protecció de menors i del Ministeri Fiscal, l'Administració de l'Estat ha de resoldre el que siga procedent sobre el retorn al seu país d'origen, a aquell on es troben els seus familiars o, si això no és possible, sobre la seua permanència a Espanya. D'acord amb el principi d'interés superior del menor, la repatriació al país d'origen s'ha d'efectuar bé per mitjà de reagrupació familiar, bé per mitjà de la posada a disposició del menor davant dels servicis de protecció de menors, si es donen les condicions adequades per a la seua tutela per part d'estos.

6. Als majors de setze i menors de díhuit anys se'ls ha de reconéixer la capacitat per a actuar en el procediment de repatriació previst en este article, així com en l'orde jurisdiccional contenciós administratiu pel mateix objecte, i hi podrà intervindre personalment o a través del representant que designen.

Quan es tracte de menors de setze anys, amb juí suficient, que hagen manifestat una voluntat contrària a la de qui té la seua tutela o representació, s'ha de suspendre el curs del procediment, fins al nomenament del defensor judicial que els represente.

7. Es considera regular, a tots els efectes, la residència dels menors que siguen tutelats a Espanya per una Administració pública o, en virtut de resolució judicial, per qualsevol altra entitat. A instància de l'organisme que exercisca la tutela i una vegada que haja quedat acreditada la impossibilitat de retorn amb la seua família o al país d'origen, s'ha d'atorgar al menor una autorització de residència, els efectes de la qual s'han de retrotraure al moment en què el menor haja sigut posat a disposició

dels servicis de protecció de menors. L'absència d'autorització de residència no ha d'impedir el reconeixement i gaudi de tots els drets que li corresponguen per la seua condició de menor.

8. La concessió d'una autorització de residència no ha de ser obstacle per a la ulterior repatriació quan afavorisca l'interés superior del menor, en els termes establits en l'apartat quart d'este article.

9. Reglamentàriament s'han de determinar les condicions que han de complir els menors tutelats que disposen d'autorització de residència i arriben a la majoria d'edat per a renovar la seua autorització o accedir a una autorització de residència i treball tenint en compte, si és el cas, els informes positius que, a estos efectes, puguen presentar les entitats públiques competents referits al seu esforç d'integració, la continuïtat de la formació o els estudis que s'estiguen realitzant, així com la seua incorporació, efectiva o potencial, al mercat de treball. Les comunitats autònomes desenrotllaran les polítiques necessàries per a possibilitar la inserció dels menors en el mercat laboral quan arriben a la majoria d'edat.

10. Els cossos i les forces de seguretat de l'Estat han d'adoptar les mesures tècniques necessàries per a la identificació dels menors estrangers indocumentats, a fi de conèixer les possibles referències que sobre ells puguen existir en alguna institució pública nacional o estrangera encarregada de la seua protecció. Estes dades no poden ser usades per a una finalitat diferent de la prevista en este apartat.

11. L'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes poden establir convenis amb organitzacions no governamentals, fundacions i entitats dedicades a la protecció de menors, a fi d'atribuir-los la tutela ordinària dels menors estrangers no acompanyats.

Cada conveni ha d'especificar el nombre de menors la tutela dels quals es compromet a assumir l'entitat corresponent, el lloc de residència i els mitjans materials que s'han de destinar a l'atenció d'estos.

Està legitimada per a promoure la constitució de la tutela la comunitat autònoma sota la custòdia de la qual es trobe el menor. A estos efectes, s'ha de dirigir al jutjat competent que corresponga en funció del lloc en què vaja a residir el menor, i ha d'adjuntar el conveni corresponent i la conformitat de l'entitat que ha d'assumir la tutela.

El règim de la tutela ha de ser el previst en el Codi Civil i en la Llei d'Enjudiciament Civil. A més, són aplicables als menors estrangers no acompanyats les restants previsions sobre protecció de menors recollides en el Codi Civil i en la legislació vigent en la matèria.

12. Les comunitats autònomes poden arribar a acords amb les comunitats autònomes on es troben els menors estrangers no acompanyats per a assumir la tutela i custòdia, a fi de garantir als menors unes millors condicions d'integració.»

Trenta-huit. El títol del capítol III queda redactat de la manera següent:

«CAPÍTOL III

De les autoritzacions per a la realització d'activitats lucratives»

Trenta-nou. L'article 36 queda redactat de la manera següent:

«Article 36. *Autorització de residència i treball.*

1. Els estrangers majors de setze anys necessiten, per a exercir qualsevol activitat lucrativa, laboral o professional, de la corresponent autorització administrativa prèvia per a residir i treballar. L'autorització de treball s'ha de concedir conjuntament amb la de residència, excepte en els supòsits de penats estrangers que es troben complint condemnes o en altres supòsits excepcionals que es determinen reglamentàriament.

2. L'eficàcia de l'autorització de residència i treball inicial s'ha de condicionar a l'alta del treballador en la Seguretat Social. L'entitat gestora comprovarà en cada cas l'habilitació prèvia dels estrangers per a residir i realitzar l'activitat.

3. Quan l'estranger es propose treballar per compte propi o d'altri, exercint una professió per a la qual s'exigisca una titulació especial, la concessió de l'autorització s'ha de condicionar a la tinença i, si és el cas, homologació del títol corresponent i, si les lleis així ho exigixen, a la col·legiació.

4. Per a la contractació d'un estranger, l'ocupador ha de sol·licitar l'autorització a què es referix l'apartat 1 del present article, que en tot cas s'ha d'acompanyar del contracte de treball que garantisca una activitat continuada durant el període de vigència de l'autorització.

5. La carència de l'autorització de residència i treball, sense perjudi de les responsabilitats de l'empresari a què done lloc, incloses les de Seguretat Social, no invalida el contracte de treball respecte als drets del treballador estranger, ni és obstacle per a l'obtenció de les prestacions derivades de supòsits previstos pels convenis internacionals de protecció als treballadors o altres que puguen correspondre-li, sempre que siguen compatibles amb la seua situació. En tot cas, el treballador que no tinga autorització de residència i treball no pot obtindre prestacions per desocupació.

Excepte en els casos legalment previstos, el reconeixement d'una prestació no modifica la situació administrativa de l'estranger.

6. En la concessió inicial de l'autorització administrativa per a treballar es poden aplicar criteris especials per a determinades nacionalitats en funció del principi de reciprocitat.

7. No es concedeix autorització per a residir i realitzar una activitat lucrativa, laboral o professional als estrangers que, en el marc d'un programa de retorn voluntari al seu país d'origen, s'hagen compromés a no retornar a Espanya durant un termini determinat fins que no haja transcorregut el dit termini.

8. Reglamentàriament es determinaran les condicions i els requisits per a fer possible la participació de treballadors estrangers en societats anònimes laborals i societats cooperatives.»

Quaranta. L'article 37 queda redactat de la manera següent:

«Article 37. *Autorització de residència i treball per compte propi.*

1. Per a la realització d'activitats econòmiques per compte propi s'ha d'acreditar el compliment de tots els requisits que la legislació vigent exigix als nacionals per a l'obertura i el funcionament de l'activitat projectada, així com els relatius a la suficiència de la inversió i la potencial creació d'ocupació, entre altres que reglamentàriament s'establisquen.

2. L'autorització inicial de residència i treball per compte propi es limita a un àmbit geogràfic no superior al d'una comunitat autònoma i a un sector d'activitat. La seua duració es determina reglamentàriament.

3. La concessió de l'autorització inicial de treball, en necessària coordinació amb la que correspon a l'Estat en matèria de residència, correspon a les comunitats autònomes, d'acord amb les competències assumides en els corresponents estatuts.»

Quaranta-u. L'article 38 queda redactat de la manera següent:

«Article 38. *Autorització de residència i treball per compte d'altri.*

1. Per a la concessió inicial de l'autorització de residència i treball, en el cas de treballadors per compte d'altri, es tindrà en compte la situació nacional d'ocupació.

2. La situació nacional d'ocupació la determina el Servei Públic d'Ocupació Estatal amb la informació proporcionada per les comunitats autònomes i amb aquella

derivada d'indicadors estadístics oficials i queda plasmada en el Catàleg d'Ocupacions de Dificil Cobertura. El dit catàleg ha de contindre una relació d'ocupacions susceptibles de ser satisfetes a través de la contractació de treballadors estrangers i ha de ser aprovat amb la consulta prèvia de la Comissió Laboral Tripartida d'Immigració.

Igualment, s'entén que la situació nacional d'ocupació permet la contractació en ocupacions no catalogades quan de la gestió de l'oferta es concloga la insuficiència de demandants d'ocupació adequats i disponibles. Reglamentàriament es determinen els requisits mínims per a considerar que la gestió de l'oferta d'ocupació és considerada suficient a estos efectes.

3. El procediment de concessió de l'autorització de residència i treball inicial, sense perjudi dels supòsits previstos quan l'estranger que es trobe a Espanya es trobe habilitat per a sol·licitar o obtindre una autorització de residència i treball, s'ha de basar en la sol·licitud de cobertura d'un lloc vacant, presentada per un empresari o ocupador davant de l'autoritat competent, junt amb el contracte de treball i la resta de documentació exigible, ofert al treballador estranger resident en un tercer país. Verificat el compliment dels requisits, l'autoritat competent ha d'expedir una autorització l'eficàcia de la qual ha d'estar condicionada que l'estranger sol·licite el corresponent visat i que, una vegada a Espanya, es produïska l'alta del treballador en la Seguretat Social.

4. L'empresari o ocupador està obligat a comunicar el desistiment de la sol·licitud d'autorització si, mentre es resol l'autorització o el visat, desapareix la necessitat de contractació de l'estranger o es modifiquen les condicions del contracte de treball que va servir de base a la sol·licitud. Així mateix, quan l'estranger habilitat es trobe a Espanya ha de registrar en els Servicis Públics d'Ocupació el contracte de treball que va donar lloc a la sol·licitud i formalitzar l'alta del treballador en la Seguretat Social, i si no es pot iniciar la relació laboral, l'empresari o ocupador està obligat a comunicar-ho a les autoritats competents.

5. L'autorització inicial de residència i treball s'ha de limitar, excepte en els casos previstos per la llei i els convenis internacionals firmats per Espanya, a un determinat territori i ocupació. La seua duració s'ha de determinar reglamentàriament.

6. L'autorització de residència i treball s'ha de renovar en el moment que expire:

a) Quan persistisca o es renove el contracte de treball que va motivar la seua concessió inicial, o quan es dispose d'un nou contracte.

b) Quan per l'autoritat competent, d'acord amb la normativa de la Seguretat Social, s'haja atorgat una prestació contributiva per desocupació.

c) Quan l'estranger siga beneficiari d'una prestació econòmica assistencial de caràcter públic destinada a aconseguir la seua inserció social o laboral.

d) Quan concórreguen altres circumstàncies previstes reglamentàriament, en particular, els supòsits d'extinció del contracte de treball o suspensió de la relació laboral com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.

7. A partir de la primera concessió, les autoritzacions s'han de concedir sense cap limitació d'àmbit geogràfic o ocupació.

8. La concessió de l'autorització inicial de treball, en necessària coordinació amb la que correspon a l'Estat en matèria de residència, correspon a les comunitats autònomes d'acord amb les competències assumides en els corresponents estatuts.»

Quaranta-dos. S'introdueix un article 38 bis en els termes següents:

«Article 38 bis. *Règim especial dels investigadors.*

1. Té la consideració d'investigador l'estranger la permanència del qual a Espanya tinga com a fi únic o principal realitzar projectes d'investigació, en el marc d'un conveni d'acollida firmat amb un organisme d'investigació.

2. Les entitats dedicades a la investigació, públiques o privades, que complisquen les condicions previstes reglamentàriament, poden ser autoritzades

per l'Estat o per les comunitats autònomes, segons corresponga, com a organismes d'investigació per a acollir investigadors estrangers. Esta autorització té una duració mínima de cinc anys, excepte casos excepcionals en què s'atorga per un període més curt. Si transcorregut el termini màxim no s'ha notificat resolució expressa legítima a l'interessat, la sol·licitud deduïda per este es considera desestimada per silenci administratiu.

3. Reglamentàriament s'han de determinar els requisits per a la firma del conveni d'acollida entre l'investigador i l'organisme d'investigació i les condicions del projecte d'investigació.

4. La situació de l'estranger en règim d'investigador ha de ser la d'autorització de residència i treball, que s'ha de renovar anualment si el titular continua reunint les condicions establides per a l'expedició de l'autorització inicial.

5. Els estrangers admesos amb estos fins poden impartir classes o realitzar altres activitats compatibles amb la seua activitat principal d'investigació, d'acord amb la normativa en vigor.

6. L'organisme d'investigació ha d'informar, com més prompte millor, l'autoritat que va concedir l'autorització de residència i treball, de qualsevol esdeveniment que impedisca l'execució del conveni d'acollida.

7. Tot estranger admés en qualitat d'investigador en un altre Estat membre de la Unió Europea, que sol·licite realitzar part de la seua investigació a Espanya durant un període superior a tres mesos, pot sol·licitar una autorització de residència i treball i obtindre-la, si reuneix els requisits reglamentaris per a això, sense que siga exigible el visat, però es pot exigir un nou conveni d'acollida.

8. Una vegada finalitzat el conveni d'acollida, o resolt per causes no imputables a l'investigador establides reglamentàriament, tant l'investigador com els familiars reagrupats poden ser autoritzats per a residir i exercir una activitat lucrativa sense necessitat d'un nou visat.»

Quaranta-tres. S'introdueix un article 38 ter en els termes següents:

«Article 38 ter. *Residència i treball de professionals altament qualificats.*

1. Es considera professional altament qualificat, a l'efecte d'este article, els que acrediten qualificacions d'ensenyança superior o, excepcionalment, tinguen un mínim de cinc anys d'experiència professional que es puga considerar equiparable, en els termes que es determinen reglamentàriament.

2. Els professionals altament qualificats segons este article obtenen una autorització de residència i treball documentada amb una targeta blava de la UE.

3. Per a la concessió de les autoritzacions destinades a professionals altament qualificats, es pot tindre en compte la situació nacional d'ocupació, així com la necessitat de protegir la suficiència de recursos humans en el país d'origen de l'estranger.

4. L'estranger titular de la targeta blava de la UE que haja residit almenys díhuit mesos en un altre Estat membre de la Unió Europea pot obtindre una autorització a Espanya com a professional altament qualificat. La sol·licitud es pot presentar a Espanya, abans del transcurs d'un mes des de la seua entrada, o en l'Estat membre on es trobe autoritzat. En cas que l'autorització originària s'haja extingit sense que s'haja resolt la sol·licitud d'autorització a Espanya, es pot concedir una autorització d'estada temporal per a l'estranger i els membres de la seua família.

Si s'extingix la vigència de l'autorització originària per a romandre a Espanya o si es denega la sol·licitud, les autoritats poden aplicar les mesures legalment previstes per a esta situació. En cas que siga procedent la seua expulsió, esta es pot executar conduint l'estranger a l'Estat membre del qual provinga.

5. Reglamentàriament es determinen els requisits per a la concessió i renovació de l'autorització de residència i treball regulada en este article».

Quaranta-quatre. L'article 39 queda redactat de la manera següent:

«Article 39. *Gestió col·lectiva de contractacions en origen.*

1. El Ministeri de Treball i Immigració, tenint en compte la situació nacional d'ocupació, pot aprovar una previsió anual de les ocupacions i, si és el cas, de les xifres previstes d'ocupacions que es puguen cobrir a través de la gestió col·lectiva de contractacions en origen en un període determinat, als quals només tindran accés aquells que no es troben o residisquen a Espanya. Així mateix, pot establir un nombre de visats per a busca d'ocupació en les condicions que es determinen, dirigits a fills o néts d'espanyol d'origen o a determinades ocupacions. La mencionada previsió ha de tindre en compte les propostes que, amb la consulta prèvia dels agents socials en el seu àmbit corresponent, siguen realitzades per les comunitats autònomes, i serà adoptada amb la consulta prèvia de la Comissió Laboral Tripartida d'Immigració.

2. El procediment de concessió de l'autorització inicial de residència i treball, per mitjà de tramitació col·lectiva dels contractes en origen, està basat en la gestió simultània d'una pluralitat d'autoritzacions, presentades per un o més ocupadors, respecte de treballadors seleccionats en els seus països, amb la participació, si és el cas, de les autoritats competents. En la gestió d'este s'actua coordinadament amb les comunitats autònomes competents per a la concessió de l'autorització de treball inicial.

3. Les ofertes d'ocupació realitzades a través d'este procediment s'han d'orientar preferentment cap als països amb què Espanya haja firmat acords sobre regulació de fluxos migratoris.»

Quaranta-cinc. L'article 40 queda redactat de la manera següent:

«Article 40. *Supòsits específics d'exempció de la situació nacional d'ocupació.*

1. No es té en compte la situació nacional d'ocupació quan el contracte de treball vaja dirigit a:

a) Els familiars reagrupats en edat laboral, o el cònjuge o fill d'estranger resident a Espanya amb una autorització renovada, així com el fill d'espanyol nacionalitzat o de ciutadans d'altres estats membres de la Unió Europea i d'altres estats part en l'Espai Econòmic Europeu, sempre que estos últims porten, com a mínim, un any resident legalment a Espanya i al fill no se li aplique el règim comunitari.

b) Els titulars d'una autorització prèvia de treball que pretenguen la seua renovació.

c) Els treballadors necessaris per al muntatge per renovació d'una instal·lació o equips productius.

d) Els que hagen gaudit de la condició de refugiats, durant l'any següent a la cessació de l'aplicació de la Convenció de Ginebra, de 28 de juliol de 1951, sobre l'Estatut dels Refugiats, pels motius recollits en el supòsit 5 de la secció C del seu article 1.

e) Els que hagen sigut reconeguts com a apàtrides i els que hagen perdut la condició d'apàtrides l'any següent a la terminació del dit estatut.

f) Els estrangers que tinguen a càrrec seu ascendents o descendents de nacionalitat espanyola.

g) Els estrangers nascuts i residents a Espanya.

h) Els fills o néts d'espanyol d'origen.

i) Els menors estrangers en edat laboral amb autorització de residència que siguen tutelats per l'entitat de protecció de menors competent, per a aquelles activitats que, a criteri de la mencionada entitat, afavorisquen la seua integració social, i una vegada acreditada la impossibilitat de retorn amb la seua família o al país d'origen.

j) Els estrangers que obtinguen l'autorització de residència per circumstàncies excepcionals en els supòsits que es determinen reglamentàriament i, en tot cas, quan es tracte de víctimes de violència de gènere o de tràfic de sers humans.

k) Els estrangers que hagen sigut titulars d'autoritzacions de treball per a activitats de temporada, durant dos anys naturals, i hagen retornat al seu país.

l) Els estrangers que hagen renunciat a la seua autorització de residència i treball en virtut d'un programa de retorn voluntari.

2. Tampoc es té en compte la situació nacional d'ocupació, en les condicions que es determinen reglamentàriament per a:

a) Cobertura de llocs de confiança i directius d'empreses.

b) Els professionals altament qualificats, incloent-hi tècnics i científics contractats per entitats públiques, universitats o centres d'investigació, desenvolupament i innovació dependents d'empreses, sense perjudici de l'aplicació del règim específic d'autorització aplicable de conformitat amb la present llei.

c) Els treballadors en plantilla d'una empresa o grup d'empreses en un altre país que pretenguin desenvolupar la seua activitat laboral per a la mateixa empresa o grup a Espanya.

d) Els artistes de reconegut prestigi.»

Quaranta-sis. Se suprimeixen la lletra j) de l'apartat 1 i l'apartat 3 de l'article 41, i passa així la lletra k) de l'apartat 1 a ser lletra j).

Quaranta-set. L'article 42 queda redactat de la manera següent:

«Article 42. *Règim especial dels treballadors de temporada.*

1. El Govern ha de regular reglamentàriament l'autorització de residència i treball per als treballadors estrangers en activitats de temporada o campanya que els permeta l'entrada i eixida del territori nacional, així com la documentació de la seua situació, d'acord amb les característiques de les esmentades campanyes i la informació que li subministren les comunitats autònomes on es promouen.

2. Per a concedir les autoritzacions de residència i treball s'ha de garantir que els treballadors temporers estiguen allotjats en condicions de dignitat i higiene adequades.

3. Les administracions públiques han de promoure l'assistència dels servicis socials adequats.

4. Les ofertes d'ocupació de temporada s'han d'adreçar preferentment cap als països amb què Espanya haja firmat acords sobre regulació de fluxos migratoris.

5. Les comunitats autònomes, els ajuntaments i els agents socials han de promoure els circuits que permeten la concatenació dels treballadors de temporada, en col·laboració amb l'Administració General de l'Estat.

6. Reglamentàriament s'han de determinar les condicions perquè els treballadors en plantilla d'una empresa o grup d'empreses que desenvolupen la seua activitat en un altre país puguen ser autoritzats a treballar temporalment a Espanya per a la mateixa empresa o grup.»

Quaranta-huit. L'article 43 queda redactat de la manera següent:

«Article 43. *Treballadors transfronterers i prestació transnacional de servicis.*

1. Els treballadors estrangers que, residint en la zona limítrofa, desenvolupen la seua activitat a Espanya i tornen al seu lloc de residència diàriament han d'obtenir la corresponent autorització administrativa, amb els requisits i les condicions amb què es concedixen les autoritzacions de règim general, que els són aplicables quant als drets de Seguretat Social, segons el que estableix l'article 14.1 d'esta llei.

2. Reglamentàriament s'han d'establir les condicions per a l'autorització de residència i treball en el marc de prestacions transnacionals de servicis, d'acord amb la normativa vigent.»

Quaranta-nou. L'article 44 queda redactat de la manera següent:

«Article 44. *Fet imposable.*

1. Les taxes s'han de regir per la present llei i per les altres fonts normatives que per a les taxes s'establixen en l'article 9 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de Taxes i Preus Públics.

2. Constituïx el fet imposable de les taxes la tramitació de les autoritzacions administratives i dels documents d'identitat que preveu esta llei, així com de les seues pròrrogues, modificacions i renovacions; en particular:

- a) La tramitació d'autoritzacions per a la pròrroga de l'estada a Espanya.
- b) La tramitació de les autoritzacions per a residir a Espanya.
- c) La tramitació d'autoritzacions de treball, llevat que es tracte d'autoritzacions per a un període inferior a sis mesos.
- d) La tramitació de targetes d'identitat d'estrangers.
- e) La tramitació de documents d'identitat a indocumentats.
- f) La tramitació de visat.»

Cinquanta. L'article 45 queda redactat de la manera següent:

«Article 45. *Meritació.*

1. Les taxes s'han de meritjar quan se sol·licite l'autorització, la pròrroga, la modificació, la renovació o el visat.

En el cas de les comunitats autònomes que tinguen traspassades les competències en matèria d'autorització de treball, els correspon la meritació del rendiment de les taxes.

2. En els casos d'autorització de residència i treball per compte d'altri a favor de treballadors de servici domèstic de caràcter parcial o discontinu, la meritació de la taxa es produïx en el moment d'afiliació i/o alta del treballador en la Seguretat Social.

3. En els casos de renovació de l'autorització de residència i treball per compte d'altri, en absència d'ocupador, i quan es tracte de treballadors de servici domèstic de caràcter parcial o discontinu, la meritació de la taxa es produïx en el moment d'alta del treballador en la Seguretat Social.

4. L'import de les taxes s'ha d'establir per orde ministerial dels departaments competents. Quan les comunitats autònomes tinguen traspassades les competències en matèria d'autorització inicial de treball, estes s'han de regir per la legislació corresponent.»

Cinquanta-u. L'article 46 queda redactat de la manera següent:

«Article 46. *Subjectes passius.*

1. Són subjectes passius de les taxes els sol·licitants de visat i les persones en favor de les quals es concedisquen les autoritzacions o s'expedisquen els documents previstos en l'article 44, excepte en les autoritzacions de treball per compte d'altri, i en este cas és subjecte passiu l'ocupador o empresari, excepte en el supòsit de relacions laborals en el sector del servici domèstic de caràcter parcial o discontinu, en què ho és el mateix treballador.

2. És nul tot pacte pel qual el treballador per compte d'altri assumisca l'obligació de pagar en totalitat o en part l'import de les taxes establides.»

Cinquanta-dos. L'article 47, queda redactat de la manera següent:

«No estan obligats al pagament de les taxes per la concessió de les autoritzacions per a treballar els nacionals iberoamericans, filipins, andorrans, equatoguineans, els sefardites, els fills i néts d'espanyol o espanyola d'origen, i els estrangers nascuts a Espanya quan pretenguen realitzar una activitat lucrativa, laboral o professional, per compte propi.

Les sol·licituds de visat presentades per nacionals de tercers països beneficiaris de dret comunitari en matèria de lliure circulació i residència estan exemptes del pagament de les taxes de tramitació.

Les entitats públiques de protecció de menors estan exemptes del pagament de les taxes derivades de les autoritzacions que estan obligades a sol·licitar per a estos en exercici de la representació legal que d'ells tenen.

En aplicació de la normativa comunitària sobre la matèria, queden exempts del pagament de la taxa relativa a visats de trànsit o estada els xiquets menors de sis anys; els investigadors nacionals de tercers països que es desplacen amb fins d'investigació científica en els termes establits per la Recomanació 2005/761/CE, del Parlament i del Consell, i els representants d'organitzacions sense ànim de lucre que no siguin majors de 25 anys i vagen a participar en seminaris, conferències o esdeveniments esportius o educatius, organitzats per organitzacions sense ànim de lucre.»

Cinquanta-tres. L'article 48, apartat 1, queda redactat de la manera següent:

1. L'import de les taxes s'establix per orde ministerial dels departaments competents, sense perjudi del que disposa la normativa comunitària en relació amb els procediments de sol·licitud de visats de trànsit o estada.

Cinquanta-quatre. L'apartat 1 de l'article 49 queda redactat de la manera següent:

«1. La gestió i recaptació de les taxes correspon als òrgans competents per a la concessió de les autoritzacions, modificacions, renovacions i pròrrogues, l'expedició de la documentació a què es referix l'article 44 i la tramitació de la sol·licitud de visat.»

Cinquanta-cinc. S'afigen dos noves lletres, d) i e), a l'article 52, que queden redactades de la manera següent:

d) Trobar-se treballant en un lloc, sector d'activitat o àmbit geogràfic no previst per l'autorització de residència i treball del qual s'és titular.

e) La contractació de treballadors l'autorització dels quals no els habilita per a treballar en eixa ocupació o àmbit geogràfic, que incorre en una infracció per cada un dels treballadors estrangers ocupats.»

Cinquanta-sis. L'article 53 queda redactat de la manera següent:

«Article 53. *Infraccions greus.*

1. Són infraccions greus:

a) Trobar-se irregularment en territori espanyol, per no haver obtingut la pròrroga d'estada, no tindre autorització de residència o tindre caducada més de tres mesos la mencionada autorització, i sempre que l'interessat no n'haja sol·licitat la renovació en el termini previst reglamentàriament.

b) Trobar-se treballant a Espanya sense haver obtingut autorització de treball o autorització administrativa prèvia per a treballar, quan no compte amb autorització de residència vàlida.

c) Incórrer en ocultació dolosa o falsedat greu en el compliment de l'obligació d'informar les autoritats competents sobre els canvis que afecten nacionalitat, estat

civil o domicili, així com incórrer en falsedat en la declaració de les dades obligatòries per a omplir l'alta en el padró municipal als efectes que preveu esta llei, sempre que estos fets no constituïsquen delictes. Quan qualsevol autoritat tinga coneixement d'una possible infracció per esta causa, ha d'informar les autoritats competents a fi que es puga instruir l'oportú expedient sancionador.

d) L'incompliment de les mesures imposades per raó de seguretat pública, de presentació periòdica o d'allunyament de fronteres o nuclis de població concretats singularment, d'acord amb el que disposa la present llei.

e) La comissió d'una tercera infracció lleu, sempre que en un termini d'un any anterior haja sigut sancionat per dos faltes lleus de la mateixa naturalesa.

f) La participació per l'estranger en la realització d'activitats contràries a l'orde públic previstes com a greus en la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana.

g) Les eixides del territori espanyol per llocs no habilitats, sense exhibir la documentació prevista o contravenint les prohibicions legalment imposades.

h) Incomplir l'obligació de l'apartat 2 de l'article 4.

2. També són infraccions greus:

a) No donar d'alta, en el règim de la Seguretat Social que corresponga, el treballador estranger, l'autorització de residència i treball del qual per compte d'altri haja sol·licitat, o no registrar el contracte de treball en les condicions que van servir de base a la sol·licitud, quan l'empresari tinga constància que el treballador es troba legalment a Espanya habilitat per al començament de la relació laboral. No obstant això, està exempt d'esta responsabilitat l'empresari que comuniqui a les autoritats competents la concurrència de raons sobrevingudes que puguen posar en risc objectiu la viabilitat de l'empresa o que, d'acord amb la legislació, impedisquen l'inici de la dita relació.

b) Contraure matrimoni, simular relació afectiva anàloga o constituir-se en representant legal d'un menor, quan les dites conductes es realitzen amb ànim de lucre o amb el propòsit d'obtenir indegudament un dret de residència, sempre que estos fets no constituïsquen delictes.

c) Promoure la permanència irregular a Espanya d'un estranger, quan la seua entrada legal haja comptat amb una invitació expressa de l'infractor i continue a càrrec seu una vegada transcorregut el període de temps permés pel seu visat o autorització. Per a graduar la sanció s'han de tindre en compte les circumstàncies personals i familiars concurrents.

d) Consentir la inscripció d'un estranger en el padró municipal per part del titular d'una vivenda habilitada per a este fi, quan la dita vivenda no constituïska el domicili real de l'estranger. S'incorre en una infracció per cada persona indegudament inscrita.»

Cinquanta-set. L'article 54 queda redactat de la manera següent:

«Article 54. *Infraccions molt greus.*

1. Són infraccions molt greus:

a) Participar en activitats contràries a la seguretat nacional o que poden perjudicar les relacions d'Espanya amb altres països, o estar implicats en activitats contràries a l'orde públic previstes com a molt greus en la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana.

b) Induir, promoure, afavorir o facilitar amb ànim de lucre, individualment o formant part d'una organització, la immigració clandestina de persones en trànsit o amb destinació al territori espanyol o la seua permanència en este, sempre que el fet no constituïska delictes.

c) La realització de conductes de discriminació per motius racials, ètnics, nacionals o religiosos, en els termes que preveu l'article 23 de la present llei, sempre que el fet no constituïska delictes.

d) La contractació de treballadors estrangers sense haver obtingut amb caràcter previ la corresponent autorització de residència i treball, que fa incórrer en una infracció per cada un dels treballadors estrangers ocupats, sempre que el fet no constituïska delictes.

e) Realitzar, amb ànim de lucre, la infracció prevista en la lletra d) de l'apartat 2 de l'article anterior.

f) Simular la relació laboral amb un estranger, quan la dita conducta es realitze amb ànim de lucre o amb el propòsit d'obindre indegudament drets reconeguts en esta llei, sempre que estos fets no constituïsqen delictes.

g) La comissió d'una tercera infracció greu, sempre que en un termini d'un any anterior haja sigut sancionat per dos faltes greus de la mateixa naturalesa.

2. També són infraccions molt greus:

a) L'incompliment de les obligacions previstes per als transportistes en l'article 66, apartats 1 i 2.

b) El transport d'estrangers per via aèria, marítima o terrestre, fins al territori espanyol, pels subjectes responsables del transport, sense que hagen comprovat la validesa i vigència tant dels passaports, títols de viatge o documents d'identitat pertinents, com, si és el cas, del corresponent visat, dels quals hauran de ser titulars els esmentats estrangers.

c) L'incompliment de l'obligació que tenen els transportistes de fer-se càrrec sense pèrdua de temps de l'estranger o transportat que, per deficiències en la documentació abans esmentada, no haja sigut autoritzat a entrar a Espanya, així com de l'estranger transportat en trànsit que no haja sigut traslladat al seu país de destinació o que haja sigut tornat per les autoritats d'este, per no autoritzar-li l'entrada.

Esta obligació ha d'incloure els gastos de manteniment del mencionat estranger i, si així ho sol·liciten les autoritats encarregades del control d'entrada, els derivats del transport del dit estranger, que s'ha de produir immediatament, bé per mitjà de la companyia objecte de sanció o, si no, per mitjà d'una altra empresa de transport, amb direcció a l'Estat a partir del qual haja sigut transportat, a l'Estat que haja expedit el document de viatge amb què ha viatjat o a qualsevol altre Estat on estiga garantida la seua admissió.

3. No obstant això, el que disposen els apartats anteriors no es considera infracció a la present llei el fet de transportar fins a la frontera espanyola un estranger que, havent presentat sense demora la seua sol·licitud de protecció internacional, esta li siga admesa a tràmit, de conformitat amb el que estableix la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del Dret d'Asil i de la Protecció Subsidiària.»

Cinquanta-huit. L'article 55 queda redactat de la manera següent:

«Article 55. Sancions.

1. Les infraccions tipificades en els articles anteriors són sancionades en els termes següents:

a) Les infraccions lleus amb multa de fins a 500 euros.

b) Les infraccions greus amb multa des de 501 fins a 10.000 euros. En el supòsit previst en l'article 53.2.a) d'esta llei, a més de la sanció indicada, l'empresari també estarà obligat a sufragar els costos derivats del viatge.

c) Les infraccions molt greus amb multa des de 10.001 fins a 100.000 euros, excepte la prevista en l'article 54.2.b), que ho és amb una multa des de 5.000

a 10.000 euros per cada viatger transportat o amb un mínim de 750.000 euros a preu fet, amb independència del nombre de viatgers transportats. La prevista en l'article 54.2.a), en relació amb l'article 66.1, ho és amb una multa des de 10.001 fins a 100.000 euros per cada viatge realitzat sense haver comunicat les dades de les persones transportades o havent-les comunicat incorrectament, amb independència que l'autoritat governativa pugua adoptar la immobilització, la confiscació i el decomís del mitjà de transport, o la suspensió provisional o retirada de l'autorització d'exploació.

2. La imposició de sancions per les infraccions administratives establides en la present llei orgànica correspon al subdelegat del Govern o al delegat del Govern en les comunitats autònomes uniprovincials. Quan una comunitat autònoma tinga atribuïdes competències en matèria d'autorització inicial de treball d'estrangers, la imposició de les sancions establides en esta llei, en els supòsits d'infracció a què es referix el paràgraf següent, correspon a la comunitat autònoma i són exercides per l'autoritat que esta determine, dins de l'àmbit de les seues competències.

En els supòsits qualificats com a infracció lleu de l'article 52.c), d) i e), greu de l'article 53.1.b), i 53.2.a), i molt greu de l'article 54.1.d) i f), el procediment sancionador s'inicia per acta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, d'acord amb el que establix el procediment sancionador per infraccions de l'orde social, i correspon la imposició de les sancions a les autoritats esmentades en el paràgraf anterior.

En els supòsits de participació en activitats contràries a la seguretat nacional o que poden perjudicar les relacions d'Espanya amb altres països, previstos en l'article 54.1.a), d'acord amb el que establix el procediment sancionador que es determine reglamentàriament, la competència sancionadora correspon al secretari d'Estat de Seguretat.

3. Per a la graduació de les sancions, l'òrgan competent d'imposar-les s'ha d'ajustar a criteris de proporcionalitat, valorant el grau de culpabilitat i, si és el cas, el dany produït o el risc derivat de la infracció i la seua transcendència.

4. Per a la determinació de la quantia de la sanció s'ha de tindre en compte especialment la capacitat econòmica de l'infractor.

5. Llevat que pertanguen a un tercer no responsable de la infracció, en el supòsit de la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 54, són objecte de decomís els vehicles, les embarcacions, les aeronaus i tots els béns mobles o immobles, de qualsevol naturalesa que siguen, que hagen servit d'instrument per a la comissió de l'esmentada infracció.

A fi de garantir l'efectivitat del comís, els béns, efectes i instruments a què es referix l'apartat anterior, poden ser confiscats i posats a disposició de l'autoritat governativa des de les primeres intervencions, a resulta de l'expedient sancionador que ha de resoldre el que corresponga en relació amb els béns decomissats.

6. En el supòsit de la infracció prevista en la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 54 de la present llei, l'autoritat governativa pot adoptar, sense perjuí de la sanció que corresponga, la clausura de l'establiment o local des de sis mesos fins a cinc anys.

7. Si el sancionat per una infracció prevista en els articles 52.e) o 54.1.d) d'esta llei és subcontractista d'una altra empresa, el contractista principal i tots els subcontractistes intermedis que saben que l'empresa sancionada donava treball a estrangers sense comptar amb la corresponent autorització, han de respondre, solidàriament, tant de les sancions econòmiques derivades de les sancions com de les altres responsabilitats derivades d'estos fets, que corresponguen a l'empresari respecte a les administracions públiques o al treballador. El contractista o subcontractista intermedi no pot ser considerat responsable si ha respectat la diligència deguda, definida en el compliment de les seues obligacions contractuals.»

Cinquanta-nou. L'article 57 queda redactat de la manera següent:

«Article 57. *Expulsió del territori.*

1. Quan els infractors siguen estrangers i realitzen conductes de les tipificades com a molt greus, o conductes greus de les previstes en els apartats a), b), c), d) i f) de l'article 53.1 d'esta llei orgànica, podrà aplicar-se, en atenció al principi de proporcionalitat, en compte de la sanció de multa, l'expulsió del territori espanyol, després de la tramitació del corresponent expedient administratiu i per mitjà de la resolució motivada que valore els fets que configuren la infracció.

2. Així mateix, constituirà causa d'expulsió, després de la tramitació del corresponent expedient, que l'estranger haja sigut condemnat, dins o fora d'Espanya, per una conducta dolosa que constituísca al nostre país delictes sancionats amb pena privativa de llibertat superior a un any, llevat que els antecedents penals hagen sigut cancel·lats.

3. En cap cas podran imposar-se conjuntament les sancions d'expulsió i multa.

4. L'expulsió comportarà, en tot cas, l'extinció de qualsevol autorització per a romandre legalment a Espanya, així com l'arxiu de qualsevol procediment que tinga com a objecte l'autorització per a residir o treballar a Espanya de l'estranger expulsat. No obstant això, l'expulsió podrà revocar-se en els supòsits que es determinen reglamentàriament.

En el cas de les infraccions previstes en les lletres a) i b) de l'article 53.1 d'esta llei, llevat que concórreguen raons d'ordre públic o de seguretat nacional, si l'estranger és titular d'una autorització de residència vàlida expedida per un altre Estat membre, se l'advertirà, per mitjà de diligència en el passaport, de l'obligació de dirigir-se immediatament al territori del dit Estat. Si no complix eixa advertència, es tramitarà l'expedient d'expulsió.

5. La sanció d'expulsió no podrà ser imposada, llevat que la infracció comesa siga la prevista en l'article 54, lletra a) de l'apartat 1, o supose una reincidència en la comissió, en el terme d'un any, d'una infracció de la mateixa naturalesa sancionable amb l'expulsió, als estrangers que es troben en els supòsits següents:

a) Els nascuts a Espanya que hi hagen residit legalment en els últims cinc anys.

b) Els residents de llarga duració. Abans d'adoptar la decisió de l'expulsió d'un resident de llarga duració, haurà de prendre's en consideració el temps de la seua residència a Espanya i els vincles creats, la seua edat, les conseqüències per a l'interessat i per als membres de la seua família, i els vincles amb el país a què serà expulsat.

c) Els qui hagen sigut espanyols d'origen i hagen perdut la nacionalitat espanyola.

d) Els qui siguen beneficiaris d'una prestació per incapacitat permanent per al treball com a conseqüència d'un accident de treball o malaltia professional ocorreguts a Espanya, així com els qui perceben una prestació contributiva per desocupació o siguen beneficiaris d'una prestació econòmica assistencial de caràcter públic destinada a aconseguir la seua inserció o reinserció social o laboral.

Tampoc es podrà imposar o, si és el cas, executar la sanció d'expulsió al cònjuge de l'estranger que es trobe en alguna de les situacions assenyalades anteriorment i que haja residit legalment a Espanya durant més de dos anys, ni als seus ascendents i fills menors, o majors amb discapacitat que no siguen objectivament capaços de proveir a les seues pròpies necessitats a causa del seu estat de salut, que estiguen a càrrec seu.

6. L'expulsió no podrà ser executada quan esta conculque el principi de no-devolució, o afecte les dones embarassades, quan la mesura pugua suposar un risc per a la gestació o la salut de la mare.

7. a) Quan l'estranger es trobe processat o imputat en un procediment judicial per delictes o falta per al qual la llei preveja una pena privativa de llibertat inferior a sis anys o una pena de distinta naturalesa, i conste este fet acreditat en l'expedient administratiu d'expulsió, en el termini més breu possible, i en tot cas no superior a tres dies, el jutge, amb audiència prèvia del Ministeri Fiscal, l'autoritzarà llevat que, de forma motivada, aprecie l'existència de circumstàncies que en justifiquen la denegació.

En cas que l'estranger es trobe subjecte a diversos processos penals tramitats en diversos jutjats, i consten estos fets acreditats en l'expedient administratiu d'expulsió, l'autoritat governativa instarà de tots ells l'autorització a què es referix el paràgraf anterior.

b) No obstant l'assenyalat en el paràgraf a) anterior, el jutge podrà autoritzar, a instàncies de l'interessat i amb audiència prèvia del Ministeri Fiscal, l'eixida de l'estranger del territori espanyol en la forma que determina la Llei d'Enjudiciament Criminal.

c) No seran aplicables les previsions contingudes en els paràgrafs anteriors quan es tracte de delictes tipificats en els articles 312.1, 313.1 i 318 bis del Codi Penal.

8. Quan els estrangers, residents o no, hagen sigut condemnats per conductes tipificades com a delictes en els articles 312.1, 313.1 i 318 bis del Codi Penal, l'expulsió es portarà a efecte una vegada complida la pena privativa de llibertat.

9. La resolució d'expulsió haurà de ser notificada a l'interessat, amb indicació dels recursos que contra esta es poden interposar, l'òrgan davant el qual hagen de presentar-se i el termini per a presentar-los.

10. En el supòsit d'expulsió d'un resident de llarga duració d'un altre Estat membre de la Unió Europea que es trobe a Espanya, la dita expulsió només podrà efectuar-se fora del territori de la Unió quan la infracció comesa siga una de les previstes en els articles 53.1.d) i f) i 54.1.a) i b) d'esta llei orgànica, i haurà de consultar-se respecte d'això a les autoritats competents del dit Estat membre de forma prèvia a l'adopció d'eixa decisió d'expulsió. En cas de no reunir-se estos requisits perquè l'expulsió es realitze fora del territori de la Unió, s'efectuarà a l'Estat membre en què es va reconèixer la residència de llarga duració.»

Seixanta. L'article 58 queda redactat de la manera següent:

«Article 58. *Efectes de l'expulsió i la devolució.*

1. L'expulsió comporta la prohibició d'entrada en territori espanyol. La duració de la prohibició es determinarà en consideració a les circumstàncies que concórreguen en cada cas i la seua vigència no excedirà els cinc anys.

2. Excepcionalment, quan l'estranger supose una amenaça greu per a l'orde públic, la seguretat pública, la seguretat nacional o per a la salut pública, podrà imposar-se un període de prohibició d'entrada de fins a deu anys.

En les circumstàncies que es determinen reglamentàriament, l'autoritat competent no imposarà la prohibició d'entrada quan l'estranger haja abandonat el territori nacional durant la tramitació d'un expedient administratiu sancionador per algun dels supòsits previstos en les lletres a) i b) de l'article 53.1 d'esta llei orgànica, o revocarà la prohibició d'entrada imposada per les mateixes causes, quan l'estranger abandone el territori nacional en el termini de compliment voluntari previst en l'orde d'expulsió.

3. No serà necessari expedient d'expulsió per a la devolució dels estrangers en els supòsits següents:

a) Els qui havent sigut expulsats contravenen la prohibició d'entrada a Espanya.

b) Els qui pretenguen entrar il·legalment en el país.

4. En cas que es formalitze una sol·licitud de protecció internacional per persones que es troben en algun dels supòsits mencionats en l'apartat anterior, no podrà dur-se a terme la devolució fins que s'haja decidit la inadmissió a tràmit de la petició, de conformitat amb la normativa de protecció internacional.

Tampoc podran ser retornades les dones embarassades quan la mesura puga suposar un risc per a la gestació o per a la salut de la mare.

5. La devolució serà acordada per l'autoritat governativa competent per a l'expulsió.

6. Quan la devolució no es puga executar en el termini de 72 hores, se sol·licitarà de l'autoritat judicial la mesura d'internament prevista per als expedients d'expulsió.

7. La devolució acordada en el paràgraf a) de l'apartat 3 d'este article comportarà la reiniciació del còmput del termini de prohibició d'entrada que haja acordat la resolució d'expulsió trencada. Així mateix, tota devolució acordada en aplicació del paràgraf b) del mateix apartat d'este article comportarà la prohibició d'entrada en territori espanyol per un termini màxim de tres anys.»

Seixanta-u. L'article 59 queda redactat de la manera següent:

«Article 59. *Col·laboració contra xarxes organitzades.*

1. L'estranger que es trobe irregularment a Espanya i siga víctima, perjudicat o testimoni d'un acte de tràfic il·lícit de sers humans, immigració il·legal, explotació laboral o de tràfic il·lícit de mà d'obra o d'explotació en la prostitució abusant de la seua situació de necessitat, podrà quedar exempt de responsabilitat administrativa i no serà expulsat si denuncia els autors o cooperadors del dit tràfic, o coopera i col·labora amb les autoritats competents, proporcionant dades essencials o testificant, si és el cas, en el procés corresponent contra aquells autors.

2. Els òrgans administratius competents encarregats de la instrucció de l'expedient sancionador informaran la persona interessada sobre les previsions del present article a fi que decidisca si desitja acollir-se a esta via, i faran la proposta oportuna a l'autoritat que haja de resoldre, que podrà concedir una autorització provisional de residència i treball a favor de l'estranger, segons el procediment previst reglamentàriament.

L'instructor de l'expedient sancionador informarà de les actuacions en relació amb este apartat a l'autoritat encarregada de la instrucció del procediment penal.

3. Als estrangers que hagen quedat exempts de responsabilitat administrativa se'ls podrà facilitar, a la seua elecció, el retorn assistit al seu país de procedència o l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, i facilitats per a la seua integració social, d'acord amb el que estableix la present llei, vetllant, si és el cas, per la seua seguretat i protecció.

4. Quan el Ministeri Fiscal tinga coneixement que un estranger, contra el qual s'ha dictat una resolució d'expulsió, aparega en un procediment penal com a víctima, perjudicat o testimoni i considere imprescindible la seua presència per a la realització de diligències judicials, ho posarà de manifest a l'autoritat governativa competent perquè valore la inexecució de la seua expulsió i, en cas que s'haja executat esta última, es procedirà de la mateixa manera per tal que autoritze el seu retorn a Espanya durant el temps necessari per a poder practicar les diligències necessàries, sense perjuí que es puguem adoptar algunes de les mesures previstes en la Llei Orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de Protecció a Testimonis i Pèrits en Causes Criminals.

5. Les previsions del present article seran igualment aplicables a estrangers menors d'edat, i s'han de tindre en compte en el procediment l'edat i maduresa d'estos i, en tot cas, la prevalença del principi de l'interés superior del menor.

6. Reglamentàriament, es desplegaran les condicions de col·laboració de les organitzacions no governamentals sense ànim de lucre que tinguen com a objecte

l'acollida i la protecció de les víctimes dels delictes assenyalats en l'apartat primer.»

Seixanta-dos. S'afeg un article 59 bis nou amb la redacció següent:

«Article 59 bis (nou). *Víctimes del tràfic de sers humans.*

1. Les autoritats competents adoptaran les mesures necessàries per a la identificació de les víctimes del tràfic de persones, d'acord amb el que preveu l'article 10 del Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic de sers humans, de 16 de maig de 2005.

2. Els òrgans administratius competents per a la instrucció de l'expedient sancionador, quan estimen que hi ha motius raonables per a creure que una persona estrangera en situació irregular ha sigut víctima de tràfic de sers humans, informaran la persona interessada sobre les previsions del present article i elevaran a l'autoritat competent per a la seua resolució l'oportuna proposta sobre la concessió d'un període de restabliment i reflexió, d'acord amb el procediment previst reglamentàriament.

El dit període de restabliment i reflexió tindrà una duració, almenys, de trenta dies, i haurà de ser suficient perquè la víctima pugua decidir si desitja cooperar amb les autoritats en la investigació del delicte i, si és el cas, en el procediment penal. Durant este període, se li autoritzarà l'estada temporal i se suspendrà l'expedient administratiu sancionador que se li haguera incoat o, si és el cas, l'execució de l'expulsió o devolució eventualment acordades. Així mateix, durant l'esmentat període les administracions competents vetllaran per la subsistència i, si és necessari, la seguretat i protecció de la persona interessada.

3. El període de restabliment i reflexió podrà denegar-se o ser revocat per motius d'orde públic o quan es tinga coneixement que la condició de víctima s'ha invocat de manera indeguda.

4. L'autoritat competent podrà declarar a la víctima exempta de responsabilitat administrativa i podrà facilitar-li, a la seua elecció, el retorn assistit al seu país de procedència o l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals quan ho considere necessari a causa de la seua cooperació per als fins d'investigació o de les accions penals, o en atenció a la seua situació personal, i facilitats per a la seua integració social, d'acord amb el que estableix la present llei. Així mateix, mentres es resolga el procediment d'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, se li podrà facilitar una autorització provisional de residència i treball en els termes que es determinen reglamentàriament.

En la tramitació de les autoritzacions esmentades en el paràgraf anterior es podrà eximir de l'aportació d'aquells documents l'obtenció dels quals supose un risc per a la víctima.

5. Les previsions del present article seran igualment aplicables a persones estrangeres menors d'edat, i s'ha de tindre en compte l'edat i la maduresa d'estes i, en tot cas, la prevalença de l'interés superior del menor.

6. Reglamentàriament es desplegaran les condicions de col·laboració de les organitzacions no governamentals sense ànim de lucre que tinguen com a objecte l'acollida i la protecció de les víctimes del tràfic de sers humans.»

Seixanta-tres. L'article 60 queda redactat de la manera següent:

«Article 60. *Efectes de la denegació d'entrada.*

1. Els estrangers a qui en la frontera se'ls denegue l'entrada segons el que preveu l'article 26.2 d'esta llei estaran obligats a tornar al seu punt d'origen.

La resolució de la denegació d'entrada comportarà l'adopció immediata de les mesures necessàries perquè l'estranger torne en el termini més breu possible. Quan el retorn s'haja d'endarrerir més de setanta-dos hores, l'autoritat que haja denegat

l'entrada es dirigirà al jutge d'instrucció perquè determine el lloc on hagen de ser internats fins a eixe moment.

2. Els llocs d'internament per a estrangers no tindran caràcter penitenciari, i estaran dotats de servicis socials, jurídics, culturals i sanitaris. Els estrangers internats estaran privats únicament del dret ambulatori.

3. L'estranger durant l'internament es trobarà en tot moment a disposició de l'autoritat judicial que el va autoritzar, i l'autoritat governativa ha de comunicar a esta qualsevol circumstància en relació amb la situació dels estrangers internats.

4. La detenció d'un estranger a l'efecte de procedir a la tornada a conseqüència de la denegació d'entrada serà comunicada al Ministeri d'Assumptes Exteriors i a l'ambaixada o el consolat del seu país.»

Seixanta-quatre. S'afig una nova lletra f) a l'apartat 1 de l'article 61:

«f) Qualsevol altra mesura cautelar que el jutge estime adequada i suficient.»

Seixanta-cinc. L'article 62 queda redactat de la manera següent:

«Article 62. *Ingrés en centres d'internament.*

1. Incoat l'expedient per algun dels supòsits previstos en les lletres a) i b) de l'article 54.1, en les lletres a), d) i f) de l'article 53.1 i en l'article 57.2 d'esta llei orgànica en què puga proposar-se expulsió del territori espanyol, l'instructor podrà sol·licitar al jutge d'instrucció competent que dispose l'ingrés de l'estranger en un centre d'internament mentres es realitza la tramitació de l'expedient sancionador.

El jutge, amb l'audiència prèvia de l'interessat i del Ministeri Fiscal, resoldrà per mitjà d'interlocutòria motivada, en la qual, d'acord amb el principi de proporcionalitat, prendrà en consideració les circumstàncies concurrents i, en especial, el risc d'incompareixença per no tindre domicili o documentació identificativa, les actuacions de l'estranger tendents a dificultar o evitar l'expulsió, així com l'existència de condemna o sancions administratives prèvies i d'altres processos penals o procediments administratius sancionadors pendents. Així mateix, en cas de malaltia greu de l'estranger, el jutge valorarà el risc de l'internament per a la salut pública o la salut del mateix estranger.

2. L'internament es mantindrà pel temps imprescindible per als fins de l'expedient, i la seua duració màxima serà de 60 dies, sense que puga acordar-se un nou internament per qualsevol de les causes previstes en un mateix expedient.

3. Quan hagen deixat de complir-se les condicions descrites en l'apartat 1, l'estranger serà posat immediatament en llibertat per l'autoritat administrativa que el tinga a càrrec seu, i ho ha de posar en coneixement del jutge que va autoritzar l'internament. De la mateixa manera i per les mateixes causes, podrà ser ordenat la fi de l'internament i la posada en llibertat immediata de l'estranger pel jutge, d'ofici o a iniciativa de part o del Ministeri Fiscal.

4. No podrà acordar-se l'ingrés de menors en els centres d'internament, sense perjudi del que preveu l'article 62 bis.1.i) d'esta llei. Els menors estrangers no acompanyats que es troben a Espanya seran posats a disposició de les entitats públiques de protecció de menors conforme establix la Llei Orgànica de Protecció Jurídica del Menor i d'acord amb les normes previstes en l'article 35 d'esta llei.

5. La incoació de l'expedient, les mesures cautelars de detenció i internament i la resolució final de l'expedient d'expulsió de l'estranger seran comunicades al Ministeri d'Assumptes Exteriors i a l'ambaixada o consolat del seu país.

6. Als efectes del present article, el jutge competent per a autoritzar i, si és el cas, deixar sense efecte l'internament serà el jutge d'instrucció del lloc on es practique la detenció. El jutge competent per al control de l'estada dels estrangers en els centres d'internament i en les sales d'inadmissió de fronteres serà el jutge d'instrucció del lloc on estiguen ubicats, i s'haurà de designar un jutjat concret en aquells partits judicials en què n'hi haja més d'un. Este jutge coneixerà, sense ulterior

recurs, de les peticions i queixes que plantegen els interns quan afecten els seus drets fonamentals. Igualment, podrà visitar estos centres quan conega algun incompliment greu o quan ho considere convenient.»

Seixanta-sis. L'article 62 bis queda redactat de la manera següent:

«Article 62 bis. *Drets dels estrangers internats.*

1. Els centres d'internament d'estrangers són establiments públics de caràcter no penitenciari; l'ingrés i estada en estos tindrà únicament finalitat preventiva i cautelar, salvaguardant els drets i les llibertats reconeguts en l'ordenament jurídic, sense més limitacions que les establides a la seua llibertat ambulatoria, conforme al contingut i la finalitat de la mesura judicial d'ingrés acordada. En particular, l'estranger sotmés a internament té els drets següents:

- a) A ser informat de la seua situació.
- b) Que es vetle pel respecte a la seua vida, integritat física i salut, sense que puguen en cap cas ser sotmesos a tractes degradants o a maltractaments de paraula o d'obra i que siga preservada la seua dignitat i la seua intimitat.
- c) Que es facilite l'exercici dels drets reconeguts per l'ordenament jurídic, sense més limitacions que les derivades de la seua situació d'internament.
- d) A rebre assistència mèdica i sanitària adequada i ser assistits pels servicis d'assistència social del centre.
- e) Que es comuniqui immediatament a la persona que designe a Espanya i al seu advocat l'ingrés en el centre, així com a l'oficina consular del país de què és nacional.
- f) A ser assistit d'un advocat, que es proporcionarà d'ofici si és el cas, i a comunicar-se reservadament amb ell, inclús fora de l'horari general del centre, quan la urgència del cas ho justifique.
- g) A comunicar-se en l'horari establert en el centre, amb els seus familiars, funcionaris consulars del seu país o altres persones, que només podran restringir-se per resolució judicial.
- h) A ser assistit d'interpret si no comprén o no parla castellà i de forma gratuïta si no té mitjans econòmics.
- i) A tindre en la seua companyia els seus fills menors, sempre que el Ministeri Fiscal informe favorablement sobre esta mesura i existisquen en el centre mòduls que garantisquen la unitat i intimitat familiar.
- j) A entrar en contacte amb organitzacions no governamentals i organismes nacionals, internacionals i no governamentals de protecció d'immigrants.

2. Els centres disposaran de servicis d'assistència social i sanitària amb dotació suficient. Les condicions per a la prestació d'estos servicis es desplegaran reglamentàriament.

3. Les organitzacions constituïdes legalment a Espanya per a la defensa dels immigrants i els organismes internacionals pertinents podran visitar els centres d'internament; reglamentàriament se'n desplegaran les condicions.»

Seixanta-set. L'article 62 ter queda redactat de la manera següent:

«Article 62 ter. *Deures dels estrangers internats.*

L'estranger sotmés a internament estarà obligat:

- a) A romandre en el centre a disposició del jutge d'instrucció que haja autoritzat el seu ingrés.
- b) A observar les normes per les quals es regix el centre i complir les instruccions generals impartides per la direcció i les particulars que reben dels funcionaris en l'exercici legítim de les seues funcions, encaminades al manteniment de l'orde i la

seguretat dins del centre, així com les relatives a la seua pròpia neteja i higiene i la neteja del centre.

c) A mantindre una activitat cívica correcta i de respecte amb els funcionaris i empleats del centre, amb els visitants i amb els altres estrangers internats, abstenint-se de proferir insults o amenaces contra ells, o de promoure o interindre en agressions, baralles, desordes i altres actes individuals o col·lectius que alteren la convivència.

d) A conservar el bon estat de les instal·lacions materials, mobiliari i la resta d'efectes del centre, evitant el deteriorament o la inutilització deliberada, tant d'estos com dels béns o les pertinences dels altres estrangers ingressats o funcionaris.

e) A sotmetre's a reconeixement mèdic a l'entrada i eixida del centre, així com en aquells casos en què, per raons de salut col·lectiva, apreciades pel servei mèdic, i a petició d'este, ho dispose el director del centre.»

Seixanta-huit. L'article 63 queda redactat de la manera següent:

«Article 63. *Procediment preferent.*

1. Incoat l'expedient en què puga proposar-se l'expulsió per tractar-se d'un dels supòsits previstos en l'article 53.1.d), 53.1.f), 54.1.a), 54.1.b) i 57.2, la tramitació d'este tindrà caràcter preferent.

Igualment, el procediment preferent serà aplicable quan, tractant-se de les infraccions previstes en la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 53, es done alguna de les circumstàncies següents:

- a) risc d'incompareixença.
- b) l'estranger evite o dificulte l'expulsió, sense perjudic de les actuacions en exercici dels seus drets.
- c) l'estranger represente un risc per a l'orde públic, la seguretat pública o la seguretat nacional.

En estos supòsits no es pot concedir el període d'eixida voluntària.

2. Durant la tramitació del procediment preferent, així com en la fase d'execució de l'expulsió que haja recaigut, podran adoptar-se les mesures cautelars i l'internament establides en els articles 61 i 62.

3. Es garantirà el dret de l'estranger a assistència lletrada, que se li proporcionarà d'ofici, si és el cas, i a ser assistit per intèrpret, si no comprén o no parla castellà, i de forma gratuïta en el cas que no dispose de mitjans econòmics.

4. Iniciat l'expedient, s'ha de donar trasllat a l'interessat de l'acord d'iniciació degudament motivat i per escrit, perquè al·legue el que considere adequat, en el termini de 48 hores, i advertir-lo de les conseqüències si no ho fa així.

5. Si l'interessat, o el seu representant, no efectua al·legacions ni realitza proposició de prova sobre el contingut de l'acord d'iniciació, o si l'instructor no admet, per improcedents o innecessàries, de forma motivada, les proves proposades, sense canviar la qualificació dels fets, l'acord d'iniciació de l'expedient serà considerat com a proposta de resolució amb remissió a l'autoritat competent per a resoldre.

Si s'estima la proposició de prova, esta es realitzarà en el termini màxim de tres dies.

6. En el supòsit de les lletres a) i b) de l'apartat 1 de l'article 53, quan l'estranger acredite haver sol·licitat amb anterioritat l'autorització de residència temporal d'acord amb el que disposa l'article 31.3 d'esta llei, l'òrgan encarregat de tramitar l'expulsió la suspendrà fins a la resolució de la sol·licitud, i procedirà a la continuació de l'expedient en cas de denegació.

7. L'execució de l'orde d'expulsió en els supòsits previstos en este article s'efectuarà de manera immediata.»

Seixanta-nou. S'introdueix un nou article 63 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 63 bis. *Procediment ordinari.*

1. Quan es tramite l'expulsió per a casos diferents dels previstos en l'article 63, el procediment que s'ha de seguir serà l'ordinari.

2. La resolució en què s'adopte l'expulsió tramitada per mitjà del procediment ordinari inclourà un termini de compliment voluntari perquè l'interessat abandone el territori nacional. La duració del dit termini oscil·larà entre set i trenta dies i començarà a comptar del moment de la notificació de l'esmentada resolució.

El termini de compliment voluntari de l'orde d'expulsió podrà prorrogar-se durant un temps prudencial en atenció a les circumstàncies que concórreguen en cada cas concret, com poden ser la duració de l'estada, estar a càrrec de xiquets escolaritzats o l'existència d'altres vincles familiars i socials.

3. Tant en la fase de tramitació del procediment com durant el termini de compliment voluntari, podrà adoptar-se alguna o algunes de les mesures cautelars establides en l'article 61, excepte la d'internament prevista en la lletra e).»

Setanta. L'article 64 queda redactat de la manera següent:

«Article 64. *Execució de l'expulsió.*

1. Expirat el termini de compliment voluntari sense que l'estranger haja abandonat el territori nacional, es procedirà a la seua detenció i conducció fins al lloc d'eixida pel qual s'haja de fer efectiva l'expulsió. Si l'expulsió no es pot executar en el termini de setanta-dos hores, podrà sol·licitar-se la mesura d'internament regulada en els articles anteriors, que no podrà excedir el període establert en l'article 62 d'esta llei.

2. Tant en els supòsits de pròrroga del termini de compliment voluntari com d'ajornament o suspensió de l'execució de l'expulsió, la qual cosa s'acreditarà en document degudament notificat a l'interessat, es tindrà en compte la garantia per a l'estranger afectat de:

- a) El manteniment de la unitat familiar amb els membres que es troben en territori espanyol.
- b) La prestació d'atenció sanitària d'urgència i tractament bàsic de malalties.
- c) L'accés per als menors, en funció de la duració de la seua estada, al sistema d'ensenyança bàsica.
- d) Les necessitats especials de persones vulnerables.

3. L'execució de la resolució d'expulsió s'efectuarà, si és el cas, a costa de l'ocupador que haja sigut sancionat per les infraccions previstes en l'article 53.2 a) o 54.1.d) d'esta llei o, en la resta dels supòsits, a costa de l'estranger si té mitjans econòmics per a això. Si no es dóna cap de les dites condicions, es comunicarà al representant diplomàtic o consular del seu país, als efectes oportuns.

4. Quan un estranger siga detingut en territori espanyol i es constate que contra ell s'ha dictat una resolució d'expulsió per un Estat membre de la Unió Europea, es procedirà a executar immediatament la resolució, sense necessitat d'incoar un nou expedient d'expulsió. Es podrà sol·licitar l'autorització del jutge d'instrucció per al seu ingrés en un centre d'internament, a fi d'assegurar l'execució de la sanció d'expulsió, d'acord amb el que preveu la present llei.

5. Se suspendrà l'execució de la resolució d'expulsió quan es formalitze una petició de protecció internacional, fins que s'haja inadmes a tràmit o resolt, d'acord amb el que disposa la normativa de protecció internacional.

6. No serà necessària la incoació d'expedient d'expulsió:

- a) Per a procedir al trasllat, escortats per funcionaris, dels sol·licitants de protecció internacional la sol·licitud dels quals haja sigut inadmesa a tràmit en

aplicació de la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, Reguladora del Dret d'Asil i de la Protecció Subsidiària, al ser responsable un altre Estat de l'examen de la sol·licitud, de conformitat amb els convenis internacionals en què Espanya siga part, quan el dit trasllat es produïska dins dels terminis que l'Estat responsable té l'obligació de procedir a l'estudi de la sol·licitud.

b) Per a procedir al trasllat, escortats per funcionaris, manutenció, o recepció, custòdia i transmissió de documents de viatge, dels estrangers que realitzen un trànsit en territori espanyol, sol·licitat per un Estat membre de la Unió Europea, a l'efecte de repatriació o allunyament per via aèria.»

Setanta-u. El segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 66 queda redactat de la manera següent:

«La informació serà transmesa per mitjans telemàtics, o, si això no és possible, per qualsevol altre mitjà adequat, i haurà d'incloure el nom i els cognoms de cada passatger, la seua data de naixement, nacionalitat, número de passaport o del document de viatge que acredite la seua identitat i tipus de document, pas fronterer d'entrada, codi de transport, hora d'eixida i d'arribada del transport, nombre total de persones transportades i lloc inicial d'embarcament. Les autoritats encarregades del control d'entrada guardaran les dades en un fitxer temporal, i les esborraran després de l'entrada i en un termini de vint-i-quatre hores des de la seua comunicació, excepte necessitats en l'exercici de les seues funcions. Els transportistes han d'haver informat d'este procediment els passatgers, i estan obligats a esborrar les dades en el mateix termini de vint-i-quatre hores.»

Setanta-dos. L'article 68 queda redactat de la manera següent:

«Article 68. *Coordinació de les administracions públiques.*

1. La Conferència Sectorial d'Immigració és l'òrgan a través del qual s'assegurarà l'adequada coordinació de les actuacions que porten a terme les administracions públiques en matèria d'immigració.

2. Les comunitats autònomes que assumisquen competències executives en la concessió de l'autorització inicial de treball han de desenvolupar en necessària coordinació amb les competències estatals en matèria d'estrangeria, immigració i autorització de residència, de manera que es garantisca la igualtat en l'aplicació de la normativa d'estrangeria i immigració en tot el territori, la celeritat dels procediments i l'intercanvi d'informació entre les administracions necessari per al desenvolupament de les seues competències respectives. La coordinació haurà de realitzar-se preservant la capacitat d'autoorganització de cada comunitat autònoma, així com el seu propi sistema de descentralització territorial.

3. Amb caràcter previ a la concessió d'autoritzacions per arrelament, les comunitats autònomes o, si és el cas, els ajuntaments, emetran un informe sobre la integració social de l'estranger el domicili habitual del qual es trobe en el seu territori. Reglamentàriament es determinaran els continguts del dit informe. En tot cas, l'informe tindrà en compte el període de permanència, la possibilitat de comptar amb vivenda i mitjans de vida, els vincles amb familiars residents a Espanya, i els esforços d'integració a través del seguiment de programes d'inserció sociolaborals i culturals.

4. Les comunitats autònomes que hagen assumit competències en matèria de seguretat ciutadana i orde públic per mitjà de la creació d'una policia pròpia podran aportar, si és el cas, un informe sobre afectació a l'orde públic en tots els procediments d'autorització de residència o la seua renovació, referits a estrangers que es troben a Espanya, en els quals es preveja la necessitat d'informe governatiu. Este informe s'incorporarà a l'expedient igual que el que, si és el cas, aporten les forces i els cossos de seguretat de l'Estat en l'exercici de les seues competències sobre seguretat pública.»

Setanta-tres. L'apartat 1 de l'article 70 queda redactat de la manera següent:

«1. El Fòrum per a la Integració Social dels Immigrants, constituït de forma tripartida i equilibrada, per representants de les administracions públiques, de les associacions d'immigrants i d'altres organitzacions amb interès i implantació en l'àmbit migratori, incloent-hi entre estes les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, constituïx l'òrgan de consulta, informació i assessorament en matèria d'integració dels immigrants.»

Setanta-quatre. S'introdueix un nou article 72, que queda redactat de la manera següent:

«Article 72. *Comissió Laboral Tripartida d'Immigració.*

1. La Comissió Laboral Tripartida d'Immigració és l'òrgan col·legiat adscrit al ministeri competent en matèria d'immigració, de la qual formen part les organitzacions sindicals i empresarials més representatives.

2. La Comissió Laboral Tripartida d'Immigració serà informada sobre l'evolució dels moviments migratoris a Espanya i, en tot cas, serà consultada sobre les propostes de catàleg d'ocupacions de difícil cobertura, les previstes en l'article 39 d'esta llei i les de contractació de treballadors de temporada que es determinen.

3. Mitjançant una orde ministerial es determinarà la seua composició, la forma de designació dels seus membres, les competències i el règim de funcionament.»

Setanta-cinc. S'afeg un nou incís a l'apartat 1 de la disposició addicional primera, que queda redactat de la manera següent:

«1. El termini general màxim per a notificar les resolucions de les sol·licituds d'autoritzacions que formulen els interessats segons el que preveu esta llei serà de tres mesos, comptats a partir de l'endemà de la data en què hagen tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per a tramitar-les; això, sense perjudi del termini màxim de 15 dies naturals establert per la normativa comunitària en relació amb procediments de sol·licitud de visat de trànsit o estada (així com de les excepcions que esta preveu per a la seua possible ampliació). Transcorregut el termini per a notificar les resolucions de les sol·licituds, excepte el que disposa l'apartat següent, estes podran entendre's desestimades.»

Setanta-sis. Es modifica l'apartat 2 i s'introdueix un apartat 3 en la disposició addicional primera amb la redacció següent:

«2. Les sol·licituds de pròrroga de l'autorització de residència, la renovació de l'autorització de treball, així com les sol·licituds d'autorització de residència de llarga duració que formulen els interessats segons el que disposa la present llei orgànica es resoldran i notificaran en el termini màxim de tres mesos comptats a partir de l'endemà de la data en què hagen tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per a tramitar-les. Transcorregut el dit termini sense que l'Administració haja donat resposta expressa, s'entendrà que la pròrroga o renovació han sigut concedides.

3. Les sol·licituds de modificació de la limitació territorial o d'ocupació de les autoritzacions inicials de residència i treball seran resoltes i notificades per l'Administració autonòmica o estatal competent en el termini màxim d'un mes. Transcorregut el dit termini sense que l'Administració hi haja donat resposta expressa, s'entendrà que la sol·licitud ha sigut concedida.»

Setanta-set. L'apartat 1 de la disposició addicional tercera queda redactat de la manera següent:

«1. Quan el subjecte legitimat es trobe en territori espanyol ha de presentar personalment les sol·licituds relatives a les autoritzacions de residència i de treball

en els registres dels òrgans competents per a la seua tramitació. Igualment, en els procediments en què el subjecte legitimat siga un ocupador, les sol·licituds podran ser presentades per este, o per qui vàlidament tinga la representació legal empresarial. Reglamentàriament es podran establir excepcions a la presentació davant de l'òrgan competent per a la seua tramitació o a la necessitat de presentació personal de sol·licituds.»

Setanta-huit. S'afeg un nou paràgraf en l'apartat 2 de la disposició addicional tercera, que queda redactat de la manera següent:

«2. Quan el subjecte legitimat es trobe en territori estranger, la presentació de sol·licituds de visat i la seua recollida es realitzaran personalment davant de la missió diplomàtica o l'oficina consular en la demarcació de la qual aquell residisca. Excepcionalment, quan l'interessat no residisca en la població en què tinga la seua missió diplomàtica o l'oficina consular i s'acrediten raons que obstaculitzen el desplaçament, com la llunyania de la missió o l'oficina o les dificultats de transport que facen el viatge especialment onerosos, podrà acordar-se que la sol·licitud de visat puga presentar-se per un representant degudament acreditat.

Sense perjudi del que disposa el paràgraf anterior, en els supòsits de presentació de sol·licituds i recollida de visat d'estada, trànsit i de residència per reagrupació familiar de menors, ambdós tràmits podran realitzar-se per mitjà de representant degudament acreditat.

En tot cas, la missió diplomàtica o l'oficina consular podrà requerir la compareixença del sol·licitant i, quan ho estime necessari, mantindre una entrevista personal.

El que disposa este apartat s'entendrà sense perjudi del que estableix la normativa comunitària que desplega la política comuna de visats quant a la possibilitat de subscriure acords amb altres estats membres de la Unió Europea a l'efecte de representació en tercers estats, quant a procediments de sol·licitud de visats de trànsit o estada.»

Setanta-nou. La disposició addicional quarta queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quarta.

1. L'autoritat competent per a resoldre inadmetrà a tràmit les sol·licituds relatives als procediments regulats en esta llei, en els supòsits següents:

a) Falta de legitimació del sol·licitant, o insuficient acreditació de la representació.

b) Presentació de la sol·licitud fora del termini legalment establert.

c) Quan es tracte de reiteració d'una sol·licitud ja denegada, sempre que les circumstàncies que van motivar la denegació no hagen variat.

d) Quan conste un procediment administratiu sancionador contra el sol·licitant en què puga proposar-se l'expulsió o quan s'haja decretat en contra d'ell una orde d'expulsió, judicial o administrativa, llevat que, en este últim cas, l'orde d'expulsió haja sigut revocada o es trobe en un dels supòsits regulats pels articles 31 bis, 59, 59 bis o 68.3 d'esta llei.

e) Quan el sol·licitant tinga prohibida l'entrada a Espanya.

f) Quan es tracte de sol·licituds manifestament faltades de fonament.

g) Quan es referisquen a estrangers que es troben a Espanya en situació irregular, llevat que puga trobar-se en un dels supòsits de l'article 31, apartat 3.

h) Quan la sol·licitud no siga realitzada personalment i la dita circumstància siga exigida per llei.

2. En els procediments relatius a sol·licituds de visat de trànsit o estada, l'autoritat competent per a resoldre inadmetrà a tràmit les sol·licituds, en els supòsits següents:

- a) Presentació de la sol·licitud fora del termini dels tres mesos anteriors al començament del viatge.
- b) Presentació de la sol·licitud en document diferent del model oficialment establert a l'efecte.
- c) No aportació de document de viatge vàlid almenys fins a tres mesos després de la data (si és el cas, última data) prevista d'eixida del territori dels estats membres de la Unió Europea, en el qual figuren almenys dos pàgines en blanc, i expedit dins dels deu anys anteriors a la presentació de la sol·licitud de visat.
- d) Quan no s'aporte cap fotografia del sol·licitant, d'acord amb el que disposa la normativa reguladora del Sistema d'Informació de Visats (VIS) de la Unió Europea.
- e) Quan no s'hagen pres les dades biomètriques del sol·licitant.
- f) Quan no s'haja abonat la taxa de visat.»

Huitanta. La disposició addicional quinta queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional quinta. Accés a la informació, col·laboració entre administracions públiques i gestió informàtica dels procediments.

1. En el compliment dels fins que tenen encomanades, i amb ple respecte a la legalitat vigent, les administracions públiques, dins del seu àmbit competencial, col·laboraran en la cessió de dades relatives a les persones que siguen considerades interessades en els procediments regulats en esta llei orgànica i les seues normes de desplegament.

2. Per a l'exclusiva finalitat d'omplir les actuacions que els òrgans de l'Administració General de l'Estat competents en els procediments regulats en esta llei orgànica i les seues normes de desplegament tenen encomanades, l'Agència Estatal d'Administració Tributària, la Tresoreria General de la Seguretat Social i l'Institut Nacional d'Estadística, este últim quant al padró municipal d'habitants, els facilitaran l'accés directe als fitxers en què figuren dades que hagen de constar en els dits expedients, i sense que siga necessari el consentiment dels interessats, d'acord amb la legislació sobre protecció de dades.

Igualment, els anteriors organismes facilitaran a les comunitats autònomes la informació necessària per a exercir les seues competències sobre autoritzacions inicials de treball sense que tampoc siga necessari el consentiment dels interessats.

3. La tramitació dels procediments en matèria d'estrangeria derivats del compliment del que disposa la present llei orgànica, es realitzarà sobre una aplicació informàtica comuna la implantació i coordinació de la qual respecte de la resta de departaments implicats correspondrà al Ministeri de Treball i Immigració. La dita aplicació, garantint la protecció de dades de caràcter personal, registrarà la informació i les dades relatives als estrangers i ciutadans de la Unió Europea residents a Espanya i les seues autoritzacions, impulsarà el compliment del que estableix la legislació en matèria d'accés electrònic dels ciutadans als servicis públics i permetrà el coneixement, en temps real, de la situació de les sol·licituds d'autorització regulades en esta llei per part dels òrgans administratius que siguen competents en cada una de les seues fases, així com la seua intervenció en la fase que recaiga dins del seu àmbit de competències. Així mateix, l'aplicació informàtica permetrà la generació de bases de dades estadístiques per les administracions intervinents per a l'obtenció de la informació actualitzada i fiable sobre les magnituds relatives a la immigració i l'estrangeria.

En compliment del que estableix la normativa comunitària sobre la matèria, la tramitació de procediments relatius a visats de trànsit i d'estada es realitzarà sobre l'aplicació informàtica específicament creada a l'efecte, dependent del Ministeri

d'Assumptes Exteriors i de Cooperació, que estarà interconnectada amb l'aplicació informàtica comuna, per tal que en la base de dades d'esta última conste informació sobre les dades dels visats sol·licitats i concedits en les oficines consulars o missions diplomàtiques espanyoles a l'exterior.

El Ministeri de l'Interior, d'acord amb les seues competències en matèria d'orde públic, seguretat pública i seguretat nacional, mantindrà un Registre Central d'Estrangers. Reglamentàriament, s'establirà la interconnexió que, si és el cas, siga necessària perquè en l'aplicació informàtica comuna conste la informació que puga repercutir en la situació administrativa dels estrangers a Espanya.

4. Quan les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seues competències, intervinguen en algun dels procediments regulats en esta llei, es garantirà que la seua participació en els procediments informatitzats responga a estàndards comuns que garantisquen la necessària coordinació de l'actuació de tots els òrgans administratius intervinents. Igualment, l'aplicació informàtica comuna donarà accés a les comunitats autònomes amb competències en matèria d'autorització de treball a la informació necessària per a l'exercici de les seues competències, entre la qual es trobarà la relativa a la concessió i l'extinció d'autoritzacions de reagrupació familiar concedides en el seu territori, així com de les altes en la Seguretat Social de les autoritzacions de treball inicials concedides per aquelles.

5. L'Observatori Permanent de la Immigració unirà el conjunt de la informació estadística disponible en matèria d'estrangeria, immigració, protecció internacional i nacionalitat, amb independència de l'Administració pública, departament ministerial o organisme responsable de la seua elaboració, amb la finalitat de servir com a sistema d'anàlisi i intercanvi de la informació qualitativa i quantitativa relacionada amb els moviments migratoris al servei de les entitats responsables de gestionar les polítiques públiques en les dites matèries.»

Huitanta-u. La disposició addicional sexta queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional sexta. *Acords de readmissió.*

Als estrangers que, en virtut dels acords que regulen la readmissió de les persones en situació irregular subscrits per Espanya, hagen de ser entregats o enviats als països dels quals siguen nacionals o des dels quals s'hagen traslladat fins al territori espanyol, els serà aplicable el que disposen els esmentats acords així com la seua normativa de desplegament.

Els dits acords contindran clàusules de respecte als drets humans en virtut del que establixen en esta matèria els tractats i convenis internacionals.

En cas que el titular de la targeta blava de la UE concedida a Espanya siga objecte d'una mesura de repatriació en un altre Estat membre, per haver-se extingit la vigència de l'autorització originària per a romandre en el dit Estat o per denegar-se la seua sol·licitud per a residir-hi, se'l readmetrà sense necessitat de cap altra formalitat, incloent-hi, si és el cas, els membres de la seua família prèviament reagrupats.»

Huitanta-dos. S'hi afig una nova disposició addicional novena amb la redacció següent:

«Disposició addicional novena. *Autoritzacions autonòmiques de treball en origen.*

En el marc dels procediments de contractació col·lectiva en origen, les comunitats autònomes amb competències executives en matèria d'autoritzacions de treball podran establir servicis que faciliten la tramitació dels corresponents visats davant dels consolats espanyols, així com promoure el desenrotllament de programes d'acollida per als treballadors estrangers i les seues famílies.»

Huitanta-tres. La disposició final quarta queda redactada de la manera següent:

«Disposició final quarta. *Preceptes no orgànics.*

1. Tenen naturalesa orgànica els preceptes continguts en els articles següents d'esta llei: 1, 2, 3, 4.1, 4.3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 18 bis, 19, 20, 21, 22.1, 23, 24, 25, 25 bis, 27, 29, 30, 30 bis, 31, 31 bis, 33, 34, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 59 bis, 60, 61, 62, 62 bis, 62 ter, 62 quater, 62 quinquies, 62 sexies, 63, 63 bis, 64, 66, 71, les disposicions addicionals tercera a octava i les disposicions finals.

2. Els preceptes no inclosos en l'apartat anterior no tenen naturalesa orgànica.»

Huitanta-quatre. S'hi afig una disposició final quinta bis amb la redacció següent:

«Disposició final quinta bis. *Codi comunitari de visats.*

Les previsions de la present llei en matèria de visats de trànsit i estada s'entendran sense perjudici del que estableix el Reglament (CE) núm. 810/2009, de 13 de juliol, pel qual s'estableix un codi comunitari sobre visats.»

Disposició addicional primera. *Substitució del terme residència permanent pel de residència de llarga duració.*

Totes les referències als termes residència permanent o resident permanent contingudes en l'ordenament jurídic s'entendran referides a la residència o resident de llarga duració.

Disposició addicional segona. *Reagrupació familiar de ciutadans espanyols respecte als seus familiars nacionals de tercers països.*

Reglamentàriament es podran establir condicions especials més favorables, respecte de les previstes en esta llei, per a la reagrupació familiar exercida pels espanyols.

Disposició addicional tercera. *Règim d'internament d'estrangers.*

El Govern, en el termini de sis mesos, aprovarà un reglament que desplegarà el règim d'internament dels estrangers.

Disposició addicional quarta. *Modificació de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial.*

S'afig un nou apartat 2 a l'article 87 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, que queda redactat de la manera següent:

«2. Així mateix, els jutjats d'instrucció coneixeran de l'autorització de l'internament d'estrangers en els centres d'internament, així com del control de l'estada d'estos als centres i a les sales d'inadmissió de fronteres. També coneixeran de les peticions i queixes que plantegen els interns quan afecten els seus drets fonamentals.»

Disposició addicional cinquena. *Modificació de la Llei, de 8 juny de 1957, del Registre Civil.*

S'afig un nou paràgraf a l'article 63 de la Llei, de 8 juny de 1957, del Registre Civil, que queda redactat de la manera següent:

«Article 63.

La concessió de nacionalitat per residència serà realitzada, amb l'expedient previ, pel Ministeri de Justícia.

Les autoritats competents per a la tramitació i resolució de les sol·licituds d'adquisició de la nacionalitat per residència, per a l'exclusiva finalitat de resoldre la sol·licitud presentada per l'interessat, demanaran d'ofici de les administracions públiques competents tots els informes que siguen necessaris per a comprovar si els sol·licitants reuneixen els requisits exigits en l'article 22 del Codi Civil, sense que siga necessari el consentiment dels interessats.

En tot cas, l'interessat podrà aportar un informe emès per la comunitat autònoma a l'efecte d'acreditar la seua integració en la societat espanyola.»

Disposició addicional sexta. *Convalidació de titulacions estrangeres.*

El Govern adoptarà les mesures necessàries per a agilitzar la tramitació dels procediments d'homologació i convalidació de les titulacions en l'estranger.

Disposició addicional setèima.

Amb la finalitat de facilitar la labor de control del Govern per part de les Corts Generals, este elaborarà i remetrà anualment un informe amb l'anàlisi qualitativa i quantitativa de les dades analitzades per l'Observatori Permanent de la Immigració relacionades amb els moviments migratoris, i especialment sobre els procediments de fluxos migratoris de caràcter laboral.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les normes del mateix rang o d'un rang inferior en el que contradiguen esta llei o s'hi oposen.

Disposició final primera. *Preceptes amb caràcter orgànic.*

Tindran caràcter orgànic els apartats de l'article únic d'esta llei que modifiquen preceptes que tinguen esta naturalesa d'acord amb la disposició final quarta de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, de Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya, així com les seues disposicions addicionals, transitòries i finals.

No té caràcter orgànic la disposició addicional quinta per la qual es modifica la Llei, de 8 de juny de 1957, del Registre Civil.

Disposició final segona. *Habilitació competencial.*

Els preceptes de la present llei, que no tinguen caràcter orgànic, s'entendran dictats a l'empara del que disposa l'article 149.1.1a i 2a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Adaptació reglamentària.*

1. El Govern, en el termini de sis mesos des de la publicació d'esta llei orgànica, dictarà totes les disposicions d'aplicació i desplegament que siguen necessàries.

2. Reglamentàriament, es regularà el contingut de la resolució de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració, de 28 de febrer de 2007, relativa a l'acord pel qual s'aproven les instruccions per les quals es determina el procediment per a autoritzar l'entrada, la residència i el treball a Espanya, d'estrangers en l'activitat professional dels quals concórreguen raons d'interés econòmic, social o laboral, o relatives a la realització de treballs d'investigació o desenrotllament o docents, que requerisquen alta qualificació, o d'actuacions artístiques d'especial interès cultural. Esta regulació haurà d'incloure xicotetes i mitjanes empreses.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 11 de desembre de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO